

importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii septembris mdcxxviii, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 28 septembris 1628, pontif. anno vi.

CCCXI.

Facultas Nicolao Guidobagno marchioni Montisbelli, Caroli Barberini in provincia Romandiolae locumtenenti, eveniente obitu ducis Urbini, eam provinciam tuendi, et per se vel suos ministros manu armata ducatum et civitates huiusmodi custodiendi.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Procuratorem.

Creditum humilitati nostrae, meritis licet imparibus, divina providentia apostolicae servitutis officium continuam nos sollicitudine admonet, ut in iis praecipuas pastoralis vigilantiae curas intendamus, per quae nostrae et huius sanctae Sedis Apostolicae ditionis temporalis iura conserventur.

Facultas Nicolao Guidobagno de qua in rubrica.

§ 1. Hinc est, quod nos, quantum cum Domino possumus, opportune providere volentes, ne ullum huic sanctae Sedi, ex quovis casu progressu temporis eveniente praeiudicium inferatur in temporalis eius ditione, et praesertim in ducatu Urbini, necnon civitatibus Senogalliensi et Pisaurensi, et Statu Montisferetrani, aliisque dominiis, civitatibus, oppidis, terris et locis, in et sub Statu dicti ducatus Urbini ad

praesens quomodolibet comprehensis, et per dilectum filium nobilem virum Franciscum Mariam Urbini ducem possessis, quae omnia et singula, succedente ipsius Francisci Mariae ducis sine liberis et descendentibus masculis legitimis et naturalibus obitu, ob lineam finitam, una cum omnibus eorum territoriis, districtibus, iurisdictionibus, fortalitiis sive propugnaculis, membris, iuribus etiam prohibendi, ac pertinentiis necessariis (excepto castro Podii Hybernorum et aliis bonis non feudalibus nec iurisdictionalibus relaxatis et reservatis eidem Francisco Mariae duci eiusque haeredibus et successoribus etiam in instrumento concordiae celebrato sub die xxx aprilis mdcxxiv), aperientur, ac ad nos et Romanam Ecclesiam, Sedemque et Cameram Apostolicam revertentur, devolventur, et pleno iure pertinebunt; necnon de singulari dilecti filii Nicolai Guidobagni marchionis Montisbelli eiusdem nostrae ditionis erga nos et Sedem eandem devotione ac probata in re militari fide et experientia plurimum in Domino confisi, motu proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, eidem Nicolao (quem nuper dilectus filius nobilis vir Carolus Barberinus noster secundum carnem frater germanus, totius militiae nostrae et eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae eiusque universae ditionis praedictae tam pedestris quam equestris praesentis et futurae capitaneus generalis, suum in provincia nostra Romandiolae locumtenentem deputavit) ut non solum praedictam provinciam Romandiolae iis omnibus modis, muneri locumtenentis huiusmodi convenientibus, et ad illum quomodolibet spectantibus, tueri et defendere, verum etiam, eveniente dicti Francisci Mariae ducis obitu, seu alio quocumque casu, iuxta ipsius Caroli capitanei generalis iussa, monita, instructiones, et mandata in ducatum Ur-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

2 Edit. Main. habet *ducati* (n. r.).

bini, Statum Montisferetrani, ac civitates, dominia, terras, castra, fortalitia et loca supradicta per se sive suos ministros et substitutos etiam armata manu ingredi libere et licite possit et valeat, ad effectum ducatum et Statum praedictos, ac civitates, dominia, castra, terras, fortalitia et loca huiusmodi realiter et cum effectu custodiendi, seu tuendi, eaque etiam, si opus fuerit, recuperandi ab omni et quocumque, qui ea invadere, seu occupare, seu alias quodvis praeiudicium in ducatu ac Statu, necnon civitatibus, dominiis, castris, terris, fortalitiis et locis huiusmodi eidem Sedi inferre ausu temerario praesumeret, plenam, liberam, amplam et omnimodam facultatem, potestatem et auctoritatem tenore praesentium ad nostrum seu dicti Caroli beneplacitum concedimus et impertimur.

Mandat eisdem, ut praedictorum locorum possessionem Laurentio episcopo Caesenatensi ad eius requisitionem tradat.

Obstantibus derogat.

§ 2. Volumus autem, ut dictus Nicolaus possessionem civitatum dictorum castrorum, terrarum, fortalitorum et locorum huiusmodi, quam per se vigore praesentium assequi contigerit, venerabili fratri Laurentio episcopo Caesenatensi, moderno et pro tempore existenti ducatus et aliorum dominiorum huiusmodi gubernatori, sive eius deputando, ad omnem eius requisitionem consignare teneatur.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ii octobris mdcxxviii, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 2 octobris 1628, pontif. anno vi.

CCCXII.

Confirmatio decreti Congregationis Concilii Tridentini, quo declaratur, episcopos posse uti opera duorum canonicorum, sive cathedralis sive collegiatae ecclesiae, eosque interim percipere pos-

se, dum vacant episcopi servitio, fructus praebendae, amissis distributionibus quotidianis.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit venerabilis frater archiepiscopus Coloniensis, sacri Romani imperii princeps elector, quod alias a venerabilibus et fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus emanavit decretum tenoris subsequentis, videlicet:

Dubia Congregationi Concilii ab archiepiscopo Coloniensi proposita.

Illustrissimi et reverendissimi Domini. Pro parte archiepiscopi electoris Coloniensis supplicatur per hanc sacram Congregationem declarari: I. An privilegium competens episcopis, assumendi in sui servitium duos canonicos, habeat locum, non solum respectu canonicorum cathedralis ecclesiae, sed etiam collegiatae: II. An procedat hoc, non obstantibus constitutionibus ecclesiarum iuratis per canonicos de residendo in illis.

Responsiones.

Die ix septembris mdcxxviii sacra Congregatio cardinalium Concilii Tridentini interpretum, ad I. respondit: Episcopos posse uti opera duorum canonicorum sive cathedralis sive collegiatae, eosque interim percipere posse, dum vacant episcopi servitio, fructus praebendae, amissis distributionibus quotidianis, dummodo tamen ultra duos canonicos episcopi pro suo servitio eodem tempore non adhibeant: ad II: Praedictas ecclesiae constitutiones, etiam iuratas, minime obstare.

N. cardinalis UBALDINUS FRANCISCUS
PAULTIUS sacrae congregationis
secretarius.

Loco + sigilli.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus archiepiscopus decretum huiusmodi, pro illius validitate et sub-

Dictus archiepiscopus huiusmodi decretum auctoritate apostolica roborari petit.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

sistentiā necnon observantiā firmioribus, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri summo opere desideret, nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicā dignaremur.

Urbanus confirmat.

§ 3. Nos igitur, eundem archiepiscopum specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, decretum praeinsertum, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 4. Decernentes decretum huiusmodi necnon praesentes litteras valida, firma et efficacia esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrarium.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII octobris MDCXXVIII, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 7 octobris 1628, pontif. anno VI.

CCCNIII.

*Confirmatio privilegiorum et indultorum Ordini fratrum beatae Mariae de Mercede Redemptionis captivorum concessorum*¹.

¹ Hunc Ordinem approbavit Gregorius IX Constit. XLII, *Devotionis*, tom. III, pag. 485; Reformatis vero istius Ordinis transitum ad Calceatos

Urbanus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Ex clementi Sedis Apostolicae provisione, necnon personarum Deo devotarum sub religionis iugo Domino militantium piā devotione provenire dignoscitur, ut Romanus Pontifex quandoque per praedecessores suos Romanos Pontifices pro personarum earumdem locorumque illarum felici successu et quiete concessa approbet et confirmet atque communiat, prout, personarum earumdem, ac locorum et temporum qualitatibus debite pensatis, conspicit in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§ 1. Sane, pro parte dilecti filii Ludovici Apparicii, moderni procuratoris generalis infrascripti Ordinis beatae Mariae, nobis nuper exhibita petitio continebat, quod, cum inter omnes vitae regularis Ordines ille in primis conspicuus esse videretur, quem beatissima caelorum Regina ad captivorum infidelium partibus misere servientium redemptionem sancto Raymundo de Pennafort, et clarae memoriae Iacobo Aragonum regi, necnon quondam Petro Nolasco¹ primo illius professori, dum vitam ducerent in humanis, singulari quodam miserationis affectu sibi fore carissimum revelaverat, felicis recordationis Callistus Papa III praedecessor noster illum certis² Ordinibus, ratione quarti voti quo illius fratres se infidelibus in captivorum redemptionem pignus fore devovent et obstringunt, celsiorem et perfectiorem vocavit, et hic ipse Ordo iam inde ab anno Domini millesimo ducentesimo decimo octavo in civitate Barchinonensi ab eodem

Multa a diversis Pontificibus huic Ordini concessa fuerunt privilegia.

sine Sedis Apostolicae licentiā interdixit istemet Pontifex Urbanus VIII in Const. CCLXXV, *Iniuncti*, tom. XIII, pag. 623; Eidemque Ordini ut missam et officium recitare valeant in die festo sancti Raymundi confessoris concessit Const. CLXVI, *Salvatoris*, ibid. pag. 382.

¹ Edit. Main. legit *Nolasco* (R. T.).

² Puto legendum *ceteris* (R. T.).

Iacobo rege in die festo sancti Laurentii martyris, sub invocatione beatae Mariae de Mercede et Redemptione captivorum nuncupatae, institutus, et a pia memoriae Gregorio Papa IX etiam praedecessore nostro a nativitate Domini millesimo ducentesimo trigesimo, a revelatione vero praedictā duodecimo, pontificatus autem sui octavo annis in festivitate sancti Antonii abbatis confirmatus, iis pietatis incrementis, in corporum animarumque captivorum huiusmodi salutem, scilicet eorum aliis redimendis, aliis instruendis, aliisque in fide corroborandis, opere et sermone in dies magis magisque effloruit, ut quamplurimi Romani Pontifices, similiter praedecessores nostri, non minus primam illius originem caelitus revelatam, quam pios huiusmodi progressus admirati, innumeras propemodum in eum gratias et privilegia, ex inexhausto Ecclesiae Dei thesauro depromptas, Sedis Apostolicae benignitate liberalissime contulerint¹:

Quae Ordo supplicat a Pontifice confirmari.

§ 2. Quare pro parte dicti Ludovici, tam suo, quam universorum eiusdem Ordinis professorum nominibus, nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus privilegia huiusmodi, pro firmiori illorum subsistentiā, apostolico munimine roburare, aliisque eis in praemissis, ut infra, opportune providere de benignitate apostolicā dignaremur.

Prout modo approbat et confirmat, dummodo sacris canonibus et Concilii Tridentini non adversentur, decretis suppletque omnes defectus.

§ 3. Nos igitur, dicti Ordinis beatae Mariae, quem prae ceteris in visceribus gerimus caritatis, prosperum et tranquilum statum paterno zelantes affectu, ac Ludovicum et singulos religiosos huiusmodi a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes,

¹ Erronee edit. Main. legit *contulerit* (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XIII.

et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnia et singula privilegia et indulta, immunitates, exemptiones, libertates, praerogativas, antelationes, praeeminentias, licentias, facultates, concessionem, remissiones peccatorum, indulgentias, absolutiones, aliasque gratias universas per dictum Gregorium IX, et recolendae memoriae Gregorium XI, Innocentium IV, Innocentium VI, et Innocentium VIII, Alexandrum IV et Alexandrum VI, Clementem IV, Clementem VI et Clementem VII, Joannem XXII, Nicolaum III, Nicolaum IV et Nicolaum V, Bonifacium VIII, Urbanum V, Martinum etiam V, Eugenium IV, Pium II, praedictum Callistum, Paulum II, Paulum III et Paulum IV, Sixtum VI, Iulium II et Iulium III, Leonem X, novissimeque Sixtum V, Clementem VIII et Paulum V, et alios quoscumque Romanos Pontifices, praedecessores nostros, universo Ordini beatae Mariae huiusmodi, et singulis illius provinciis, monasteriis, prioratibus, domibus, aliis regularibus locis, necnon generali magistro, illiusque sive ipsius Ordinis vicario, seu vicariis, procuratoribus, visitatoribus, provincialibus, redemptoribus captivorum, electoribus, defensoribus, commendatoribus, vocalibus, aliisque officialibus, quocumque nomine nuncupatis, et ceteris illius fratribus et religiosis, et aliis personis quibuscumque, tam in genere quam in specie, etiam per modum communicationis, extensionis et ampliacionis, vel aliis quomodolibet, et sub quibuscumque verborum formis et expressionibus, concessa, innovata, confirmata et approbata, et litteras apostolicas desuper tam in plumbo quam in forma Brevis expeditas, quorum et quarum omnium et singulorum ac singularum tenores (etiamsi talia, seu tales forent, quae specialem et individuum mentionem re-

¹ Particulam *vel* nos addimus (R. T.).

quirerent) ac datas¹ praesentibus, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro plene et sufficienter expressis haberi volumus, dummodo tamen sint in usu, et sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis, necnon apostolicis constitutionibus et dicti Ordinis regularibus institutis non repugnent, illaque et illae hactenus revocatae et revocatae, ac sub aliquibus revocationibus comprehensa et comprehensae non sint, apostolicam auctoritate, eorumdem tenore² praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque perpetuae et inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, omnesque et singulos tam iuris quam facti, et quarumcumque solemnitate de iure, usu et consuetudine, aut alias quomodolibet requisitarum, ac in praemissis omissarum, necnon quoscumque alios etiam quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, dictam auctoritate supplemus.

Clausulas praeservativas et decretum irritans apponit.

§ 4. Decernentes easdem praesentes semper et perpetuo validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios effectus sortiri et oblinere, sicque ab omnibus et singulis censerit, et ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, dictaque Sedis nuntios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quicquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus praemissis, necnon praedicti Bonifacii Papae VIII, pariter praedecessoris nostri, de una, et in concilio generali edita de aliis dietis, dummodo tamen non ultra tres dietas quis vigore praesentium ad iudicium trahatur, aliisque quibusvis apostolicis, etiam in provincialibus, synodalibus, universalibusque

¹ Vel data. Erronee ed. Main. legit *dati* (R.T.).

² Male ed. Main. legit *eorumdem, tenore* (R.T.).

conciliis editis, specialibus vel generalibus constitutionibus et ordinationibus, necnon Ordinis beatae Mariae, iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illi eiusque superioribus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis et efficacioribus et efficacissimis ac insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio et consistorialiter, ac alias, in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse earum¹ serie latissime et plenissime derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem, quod earumdem praesentium transumptis, etiam impressis, manuque et sigillo pro tempore existentis magistri generalis ipsius Ordinis beatae Mariae seu illius vicarii subscriptis et munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, tam in iudicio quam extra illud, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 7. Per easdem praesentes autem non intendimus facultates dicti magistri generalis, circa fratres ipsius Ordinis beatae Mariae reformatos seu recollectos nuncupatos, in aliquo approbare².

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat

¹ Videretur de more legendum *harum* (R.T.).

² An *approbare* vel *reprobare* legend. iudica (R.T.).

Transumptis
idem adhiberi
mandat.

Facultates
generalis in
fratres Reformatos
non intendit
approbare.

Sanctionem

poenalem
peraddit.

hanc paginam nostrae absolutionis, confirmationis, roboris, adiectionis, defectuum suppletionis, decreti, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXXVIII, VII idus octobris, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 9 octobris 1628; pontif. anno VI.

CCCXIV.

Excommunicatio contra extrahentes sacras reliquias aut libros ex ecclesia et bibliotheca collegii S. Francisci de Paula ad Montes Urbis fratrum Minimorum nationis citerioris Calabriae¹.

Urbanus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Iustis et honestis christifidelium votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis.

Causae huius
inhibitionis.

§ 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum modernorum vicarii generali et fratrum domus regularis nationis Calabriae ad Montes nuncupatae de Urbe Ordinis S. Francisci de Paula Minimorum nuncupatorum petitio continebat, quod in ecclesia eorum domus quamplures² diversorum martyrum ac beatorum et sanctorum reliquiae, necnon in eiusdem domus libraria seu bibliotheca diversi generis libri, volumina et alia scripta ecclesiae et domui huiusmodi hinc inde, pro maiori divini cultus augmento et fratrum eorumdem spirituali consolatione et profectu, pie et

¹ De hoc collegio vide in huius Pontif. Constitut. VIII, *Ex iniuncto*, tom. XIII, pag. 53.

² Erronee ed. Main. habet *quampluries* (R.T.).

et studiose comparata reperiantur; et propterea, ne successu temporis tam reliquias quam libros et volumina seu scripta huiusmodi passim distribui et inde asportari ac disperdi contingat, pro parte eorumdem vicarii et fratrum nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 2. Nos igitur, praedictum vicarium et fratrum huiusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eisdem vicario et fratribus, eorumque successoribus, et aliis personis quibuscumque, tam secularibus quam regularibus, ne deinceps perpetuis futuris temporibus ullas omnino reliquias nec libros seu volumina et scripta huiusmodi ab ecclesia et domo seu bibliotheca praefatis ullo modo amovere, transportare, distribuere, seu mutuo dare audeant seu praesumant, sub excommunicationis eo ipso incurrendae sententia, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, inhibemus et praecipimus.

§ 3. Decernentes ex nunc irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter et ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus quibusvis apostolicis, et in provincialibus, synodalibus, universalibusque conciliis editis specialibus vel generalibus constitutionibus et ordinationibus, necnon domus et Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Inhibitis, de
qua in rubrica.

Decretum irritans.

Derogatio
contrariis.

Publicatio et
affixio facienda
in dicto colle-
gio.

§ 5. Volumus autem, quod litterae prae-
sentes saltem semel quolibet anno in di-
cta domo publicentur, ac illarum copia et
exemplar authenticum, ad hoc ut ad om-
nium notitiam pervenire possint, in sa-
cristia dictae ecclesiae ac bibliotheca eius-
dem domus portis interioribus remaneant
affixa.

Sanctio pec-
nalis.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum li-
ceat hanc paginam nostrae absolutionis,
inhibitionis, praeepti, decreti et volun-
tatis infringere, vel ei ausu temerario con-
traire. Si quis autem hoc attentare prae-
sumpserit, indignationem omnipotentis
Dei, ac beatorum Petri et Pauli aposto-
lorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,
anno Incarnationis Dominicae MDCXXVIII,
pridie kalendas novembris, pontificatus
nostri anno VI.

Dat. die 31 octobris 1628, pontif. anno VI.

CCCXV.

*Facultas provinciae Romandiolae prae-
sidi removendi flumen Rhenum a suo
cursu, illudque derivandi ad loca Bon-
deni et Gambaroni.*

Venerabili fratri Octavio archiepiscopo Tar-
sensi, provinciae nostrae Romandiolae
praesidi,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Assidua de nostris et sanctae Romanae
Ecclesiae subditis cura et sollicitudo, nec
non praecipuus, quo eos complectimur,
paternae charitatis affectus postulat, ut
inter ceteras apostolicae servitutis curas
in eam peculiari studio incumbamus, qua
eorundem subditorum incommodis, dam-
nisque et iacturis obviam itur, illorumque

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

utilitati et securitati opportunis rationi-
bus consulitur.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, alias
(cum felicis recordationis Clemens Papa VIII
praedecessor noster civitatem nostram,
tunc suam, Ferrariensem, eiusque territo-
rium, necnon agros provinciae Roman-
diolae et comitatus (nostrorum, tunc suo-
rum) Bononiensis a periculis quae illis ex
aquarum inundationibus imminebant exi-
mere et liberare decrevisset, et opus hu-
iusmodi curae et fidei bonae memoriae
Francisci tituli S. Clementis presbyteri
cardinalis demandasset) idem Franciscus
cardinalis, inhaerendo mandatis dicti Cle-
mentis praedecessoris, et in vim faculta-
tum sibi ab eo per suas in simili formā
Brevis sub die XII augusti MDCIV expeditas
litteras concessarum, flumen Rheni e so-
lito et naturali suo alveo eduxerit et in
vallem S. Martini nuncupatam introdu-
xerit, sive derivaverit, ad effectum, ut
ibidem tandiu remaneret, donec, aqua
Padi Lombardiae in alveum, a Stellatae
seu alio opportuniori loco ad loca Pri-
mari et Volanae iuxta peritorum designa-
tionem deducendum, in ea quantitate et
sufficiētia introducta esset, ut alveum
ipsum usque ad praedicta loca Primari
et Volanae purum et expurgatum conser-
vare, ac turbidas aquas fluminis Rheni
deducere et expellere posset, ea tamen
intentione, ut tunc ipsum flumen Rheni
in loco a peritis approbando in eundem
alveum a dicto Stellatae usque ad Pri-
mari et Volanae loca huiusmodi expur-
gandum restitui valeret;

§ 2. Processu vero temporis flumen
praedictum vallem ipsam terrā adeo re-
pleverit, ut maiori periculo versus civi-
tatem Ferrariensem praedictam aquis tur-
bidis profluat, et gravioribus provinciam
Romandiolae ac comitatum Bononiensem
praedictos ruinis iacturisque affligat, cum
certo atque evidenti non modo dictae

Refert, quae
a cardinali titu-
li S. Clementis
iussu Clemen-
tis VIII gesta
fuere.

civitatis Ferrariensis, verum etiam Pole-
sini, S. Georgii nuncupati, et vallis Co-
maclensis periculo, adeo ut hodie civi-
tas nostra Ferrariensis non solum totum
et integrum territorium, quod habet in
parte dexterā Padi nuncupati Ferrariensis,
versus agrum Bononiensem et provinciam
Romandiolae, utpote aquis submersum,
amiserit, sed etiam brevi sui ipsius et
Polesini S. Georgii unā cum civitate no-
strā Comaclensi et illius vallibus inevi-
tabilem submersionem, ac totalem deva-
stationem subitura videatur; ager vero
provinciae Romandiolae et comitatus no-
strorum Bononiae nedum fere totus sub-
mersus, et aquis ac uliginibus vallium
sterilis et incultus redditus reperiatur,
sed in dies magis et magis, si quid sani
ac fertilis habet, submergatur et in de-
tteriorem statum reduçatur:

Facultas
archiepiscopo
Tarsensi illud
ad locum Bon-
deni, seu ad a-
lum deducendi.

§ 3. Nos, qui tot et tanta nostrorum
subditorum praeterita et praesentia ac
futura pericula et detrimenta absque in-
genti animi nostri moerore audire non
possumus, paternā sollicitudine tam illis,
quam eiusdem civitatis securitati, agro-
rumque et locorum provinciae et comi-
tatus praedictorum ab inundationibus flu-
minis Rheni huiusmodi damnisque innu-
merabilibus exinde provenientibus libera-
tioni, quantum nobis ex alto conceditur,
providere volentes, quousque alveus prae-
dictus a loco Stellatae, seu alio oppor-
tuniori, usque ad loca Volanae et Primari
praedicta excavatus, expurgatus, ac per-
fectus erit, et aqua Padi Lombardiae in
eundem alveum eius quantitatis introducta
fuerit, ut illum excavatum et expurgatum
manutene et conservare possit et va-
leat, motu proprio, et ex certā scientiā
ac maturā deliberatione nostris, tibi di-
ctum flumen Rheni a suo cursu ordinario
in territorio Bononiensi et loco Mirabelli
vulgo nuncupato remove, ac per lineam
rectam ad locum Bondeni et per illum ad

locum Gambaroni similiter nuncupatum,
et ex hoc, vel unitum vel separatum
cum flumine Panaro, ad flumen Padi ma-
gni et locum *la Stellata* pariter nuncu-
patum, iuxta ipsius lineae typum qui tibi
cum praesentibus iussu nostro transmit-
titur, sive ad quemcumque alium locum,
qui tibi videbitur et placuerit, deducere
et derivare libere et licite possis et valeas,
apostolicā auctoritate, tenore praesentium,
potestatem et auctoritatem concedimus et
impertimur.

§ 4. Dantes tibi plenam, liberam et
amplam facultatem dictum flumen Rheni
non solum in praedicto Mirabelli, verum
etiam in alio quocumque loco territorio-
rum Bononiensis et Ferrariensis huiusmo-
di, ut praefertur, removendi, et per quae-
cumque eorundem territoriorum loca in
quamcumque vallem, seu quodcumque
aliud flumen, aut quemcumque locum,
quae seu quod, vel qui tibi magis expe-
dire videbitur et placuerit, deducendi et
derivandi;

§ 5. Et ad hunc effectum quoscumque
alveos et quascumque fossas et excava-
tiones in praemissis necessarias et oppor-
tunas faciendi, in longitudine, latitudine,
profunditate et in quibuscumque locis,
necnon quoscumque aggeres, ubicumque
opus fuerit, in altitudine, latitudine et
longitudine, prout expediens tibi visum
fuerit, omniaque et singula desuper ne-
cessaria et opportuna faciendi, consti-
tuendi, mandandi et exequendi respective;

§ 6. Necnon pro illorum exequutione
omnes et singulos etiam ecclesiasticos se-
culares et regulares cuiusvis Ordinis, qui
ex praedicto opere commodum sentient,
ut expensas pro hoc opere necessarias
facienda, contribuant, ordinandi;

§ 7. Et desuper opportunas taxas et
repartitiones faciendi, illasque exequendi;

1 Verbum *ordinandi*, quod sequitur, dativum
potius requireret (R. T.).

Illudque, vel
aliud quodcum-
que flumen ex-
tendendi ad
quacumque lo-
ca territorio-
rum Bononiens-
is et Ferrari-
ensis.

Fossasque
necessarias fa-
ciendi.

Et quoscum-
que cogendi ad
manum operi
adjuvandum.

Atque hic
expressa fa-
ciendi.

utque utilitas et beneficium, quod exinde cuiquam interesse habentium proventurum est, facilius dignosci valeat, ad effectum ut pro sua ratâ tantum quisque supradictorum in huiusmodi expensas concurrat, altitudinem aquarum et terminos quos attingunt, cum interventu interesse habentium, vel etiam illis et aliis quibuscumque citatis vel non citatis tam laicis quam etiam ecclesiasticis et regularibus, mensurari faciendi; ac terras et bona, etiam ecclesiasticorum, ut supra, et aliorum cuiuscumque status, conditionis, qualitatis et praeeminentiae, etiam quacumque dignitate et auctoritate fulgentium, ac speciali mentione et notâ dignorum, in territorio Ferrariensi, Bononiensi et Romandiolae nunc palustria, aut tumentia, sive inundationibus huiusmodi obnoxia, terras et bona habentium, describendi et designandi, et ab aliis bonis huiusmodi detrimentis minime obnoxii separandi; ac pro modo et ratione utilitatis, quae dictis bonis sic descriptis et designatis proveniet, sive ex eo quod ex opere huiusmodi facilius ad culturam reduci, vel, alias reducta, nunc faciliora, uberiora et utiliora reddi, vel ex eo quod ab aquarum incursionibus et inundationibus tutiora et securiora remanere, aut aliud quodvis commodum et utilitatem ex opere huiusmodi consequi possent, pro modo et ratâ et qualitate commodi et utilitatis expensas huiusmodi inter eos et singulos possessores dictorum bonorum, adhibito peritorum ad hoc electorum seu eligendorum iudicio et tuo arbitrio, statuendi, dividendi et partiendi, eosdemque ad realem et effectuale satisfactionem cogendi et compellendi;

Officiales ad hoc opus necessarios eligendi.

§ 8. Necnon, ultra dictos peritos, quoscumque officiales in hoc opere faciendo necessarios arbitrio tuo huiusmodi eligendi, et illos, quandoque et quotiescunque opus fuerit, mutandi; provisiones

et mercedes quibuscumque personis (non tamen architecto, nec congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium super aquarum negotio huiusmodi secretario hactenus assignatas) annullandi et cassandi; et alia quaecumque circa praemissa omnia et singula quomodolibet necessaria seu opportuna faciendi, ordinandi, mutandi et exequendi; ac quascumque causas, etiam circa personas ecclesiasticas, ut supra, tam civiles quam criminales, ad huiusmodi opus spectantes aut ab eo dependentes et emergentes, summarie, simpliciter et de plano, sine strepitu et figurâ iudicii, manu regiâ, nulloque iuris ordine servato, ac omni et quacumque appellatione, recurso et reclamatione postpositis (ita ut si appellari aut recurri contingat, non ad alium, quam ad nos, aut Romanos Pontifices successores nostros appelletur et recurratur; et nihilominus nec processus causae, nec operis praedicti prosecutio, aut integra eius executio aliquo modo impediri, retardari aut differri vel suspendi possit vigore cuiusvis appellationis aut recursus etiam ad nos et Sedem Apostolicam, aut cuiusvis inhibitionis, nisi commissio manu nostrâ aut Romani Pontificis successoris nostri pro tempore existentis signata fuerit cum hac expressione *quod executio suspendatur*) necnon etiam intra limites legationum Ferrariae et Bononiae, aut alibi, ubicumque opus fuerit, audiendi, cognoscendi, terminandi et decidendi, cum potestate quos et quibus opus fuerit, etiam sub censuris et poenis ecclesiasticis, citandi et inhibendi privative quoad alios quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, necnon quoscumque commissarios et iudices in quibuscumque locis tibi benevisis toties quoties tibi videbitur, qui casus huiusmodi cognoscant et terminent et alia necessaria faciant et

exequantur, cum simili vel limitatâ facultate deputandi; ac etiam quibuscumque gubernatoribus, officialibus et aliis Apostolicae Sedis ministris, ubicumque existentibus, atque communitatibus, universitatibus, ac etiam particularibus personis in territoriis Ferrariensi, Bononiensi et provinciae Romandiolae et ipsarummet civitatum Bononiensis et Ferrariensis, ut omnia et singula, per te circa praemissa ordinanda et statuenda, debitae executioni demandare procurent, auctoritate nostrâ mandandi; ac inobedientes opportunis iuris et facti remediis, quacumque appellatione et recurso postpositis, cogendi et compellendi; unumque vel plures depositarios et exactores taxarum per te et tuo mandato faciendarum ab interesse habentibus supradictis exigendarum deputandi; utque fideliter in opus praedictum, et non in alium usum, exponantur, ab eisdem depositariis seu exactoribus idoneam cautionem recipiendi; insuper, pro felici huiusce operis prosecutione et expeditione, non solum praedicta omnia et singula ac decreta dicti Clementis praedecessoris desuper edita et in illis praescripta quaecumque non servandi, et ab eis recedendi, verum omnia et singula, etiam in eis non contenta, et quae tibi quomodolibet necessaria et opportuna videbuntur (etiamsi talia sint vel fuerint, de quibus specialis, specifica et expressa mentio habenda foret), necnon etiam ea quae venerabiles fratres nostri S. R. E. cardinales super aquis huiusmodi deputati facere possunt, faciendi, dicendi, gerendi et exequendi, cum hoc, quod de faciendis, gerendis et exequendis per te vigore praesentium nemini praeterquam soli Deo rationem reddere tenearis.

Manuscriptum de parendo.

§ 9. Et nihilominus dilectis filiis gubernatoribus, officialibus et ministris, necnon communitatibus, universitatibus et particularibus personis quibuscumque, ce-

terisque, ad quos spectat et spectabit, ut tibi in omnibus prompte obediant, tuaque iussa exequantur, per praesentes praecipimus.

§ 10. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quarumcumque civitatum, terrarum et locorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis ex supradictis communitatibus, universitatibus, necnon collegiis, monasteriis et locis piis, ac personis tam ecclesiasticis quam secularibus, cuiuscumque gradus, ordinis et conditionis existentibus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac eum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et approbatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 11. Volumus autem, ut tam tu, quam tui ministri quicumque in praemissis adhibendi, qui clerici extiterint, in negotiis et causis criminalibus ratione eorumdem praemissorum vos immiscendo, nullam propterea censuram ecclesiasticam aut irregularitatis notam incurrais, dummodo a sententiâ sanguinis per ipsos ferendâ abstineatis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die iv novembris MDCXXVIII, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 4 novembris 1628, pontif. anno vi.

CCCXVI

Confirmatio litterarum Pauli Papae V, quibus indultum Hispaniae regi fuit

Derogatio contrariarum.

Iudices ecclesiastici ad hoc deputati in suspensionem non incurrunt in criminalibus quocumque.

*concessum quasdam pecunias ab ecclesiasticis regni Siciliae exigendi*¹.

Dilectis filiis, universo clero regni
Sardiniae,
Urbanus Papa VIII.

Dilecti filii,
salutem et apostolicam benedictionem.

Litterae Pauli V recenset, quibus concessum Philippo III fuerat quasdam pecunias ab ecclesiasticis Sardiniae exigere.

§ 1. Alias a felicis recordationis Paulo Papa V praedecessore nostro emanarunt litterae tenoris subsequens, videlicet:

Dilectis filiis universo clero insulae Sardiniae, Paulus Papa V. Dilecti filii, salutem et apostolicam benedictionem. Dudum, sicut nobis nuper exponi fecit charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus, felicis recordationis Gregorio Papa XIII praedecessori nostro pro parte clarae memoriae Philippi Hispaniarum etiam regis catholici genitoris sui tunc in humanis agentis exposito, quod occasione parlamenti, quod singulis certis annis in Sardiniae regno ad communem illius utilitatem convocari solet, necessariae quaedam expensae sustineri et subsidia praestare consuevisent, in quibus supp[re]ndis ecclesiasticae quoque personae ab immemorabili tempore citra semper contribuere solitae fuerant; sed, quia de Sedis Apostolicae licentia minime constabat, et ideo ab aliquibus dubitari probabiliter poterat, an dictus Philippus rex a vobis, etiam sponte solventibus, pecunias exigere, et vobis illas solvere liceret, eadem praedecessori praedictus rex supplicari fecit, ut tam suae, quam vestrarum conscientiarum securitati consulere dignaretur: ideo dictus praedecessor, ad omnem scrupulum ex animis vestris dimovendum, tam regi praedicto, ut contributiones huiusmodi occasione parlamenti per vos tunc faciendas exigere, seu exigi facere, quam vobis, ut illas iuxta solitum et consuetum solvere licite valeretis, apostolicam aucto-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

ritate concessit et indulxit. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, expensae praedictae praeteritis annis creverint, subsidia quoque praedicta et contributiones ad vigintiquinque millium ducatorum summam aucta fuerunt. Quare nobis idem Philippus rex humiliter supplicari fecit, ut concessionem et indultum dicti praedecessoris extendere, ac tam suae, quam vestrarum conscientiarum securitati similiter consulere de benignitate apostolicam dignaremur. Nos igitur, huiusmodi supplicationibus inclinati, tam regi praedicto, ut contributiones huiusmodi occasione dictorum parlamentorum, quae quolibet decennio haberi nobis pariter expositum fuit, ut praefertur, auctas, per vos faciendas exigere seu exigi facere, quam vobis, ut illas infra¹ solitum et consuetum, ut praefertur, solvere licite valeatis, auctoritate apostolicam, tenore praesentium, pro tribus parlamentis proximis tantum, concedimus et indulgemus. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. *Datum Tusculi, sub annulo Piscatoris die XIII octobris MDCVII, pontificatus nostri anno III.*

§ 2. Cum autem, sicut carissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus nobis nuper exponi fecit, in parlamenti in eodem regno de annis MDCXIV et MDCXXIV convocatis, subsidia et contributiones huiusmodi ad aliam summam vigintiquinque millium ducatorum aucta fuerint, ita ut illa cum aliis in praeinsertis dicti Pauli praedecessoris litteris expressis insimul summam centum et quinquaginta millium ducatorum huiusmodi conficiant: nobis propterea dictus Philippus rex humiliter supplicari fecit, ut concessionem et indultum eiusdem Pauli praedecessoris ad posteriorem summam viginti quinque millium ducatorum huiusmodi extendere,

¹ Videtur legendum iuxta pro infra (R. T.).

Philippus IV eas petit confirmari.

ac tam suae quam conscientiarum vestrarum securitati similiter consulere de benignitate apostolicam dignaremur.

Ratas habet Urbanus.

§ 3. Nos igitur, huiusmodi supplicationibus inclinati, tam eidem Philippo regi praedicto, ut contributiones occasione dictorum parlamentorum de annis MDCXIV et MDCXXIV convocatorum, ad summam vigintiquinque millium ducatorum, ut praefertur, auctas, per vos faciendas exigere seu exigi facere, quam vobis, ut illas iuxta solitum et consuetum, ut praefertur, solvere libere et licite valeatis, dictam auctoritate, tenore praesentium, pro dictis duabus vicibus, seu duobus dumtaxat parlamentis de annis MDCXIV et MDCXXIV huiusmodi convocatis, ut praefertur, concedimus et indulgemus.

Obstantia tollit.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae in praeinsertis litteris concessa sunt non obstande, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XV decembris MDCXXVII pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 15 decembris 1628, pontif. anno VI.

CCCXVII.

*Facultas clero regni Sardiniae parandi octo triremes ad eiusdem regni defensionem*¹.

Carissimo in Christo filio nostro Philippo,
Hispaniarum regi catholico,
Urbanus Papa VIII.

Carissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

Eximius maiestatis tuae orthodoxae fidei conservandae et propagandae zelus ac singularis erga nos et Apostolicam Sedem devotionis aliaque praeclara merita plene exigunt, ut subsidia pro eiusdem fidei tuorumque regnorum et subditorum ab

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

hostibus fidei defensione ab eisdem subditis tuis sponte oblata, quantum cum Domino possumus, adiuvemus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecisti, quod alias, cum dilecti filii subditi regni tui Sardiniae in parlamento de anno MDCXXIV celebrato (animadvertentes, praedictum Sardiniae prae aliis regnis tuis barbarorum et aliorum piratarum infestationibus, invasionibus et direptionibus, ob eius Africanæ orae vicinitatem, expositum esse, eandem vero maiestatem tuam pro religionis catholicae et obedientiae erga S. R. E. conservationem in tuis et exteris ditionibus ac regnis aliis gravissimis assidue sumptibus urgeri) commeatum, sive victualia et necessariam pannaticam, vulgo nuncupatam, pro octo triremibus ad eiusdem regni eiusque civitatum, urbium et locorum maritimorum, portuumque contra barbarorum et aliorum piratarum impetus, infestationes atque direptiones defensione, in certis terminis ac modo et forma tunc expressis, solvendam sive praestandam maiestati tuae sponte obtulissent; venerabiles fratres archiepiscopi, episcopi, et universae personae ecclesiasticae eiusdem regni super hoc congregatae, in solutione sive praestatione commeatus, sive victualium, ac pannaticae huiusmodi pro rata eas tangente, nostro et huius sanctae Sedis accedente beneplacito, concurrere similiter sponte et libere obtulerunt, promiserunt et se obligarunt.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, laicorum dumtaxat ipsius regni facultates ad praemissa nullatenus suppetant, et ex eo quod per Lateranensem concilium novissime celebratum diversaeque alias canonicae sanctiones sub diversis censuris et poenis caveatur expresse, ne reges, principes et alii seculares magistratus ab archiepiscopis, episcopis, abbatibus et aliis personis ecclesiasticis, etiam sponte offerentibus, aliquam pecuniarum

Ecclesiastici subsidium regi offerunt pro parandis octo triremibus contra piratas.

Rex ut illud praestaret, recipere, hoc permitti flagit.

summam sive huiusmodi subventionem exigant aut recipiant, maiestas tua et tui illius regni ministri dubitetis, ratam praedictam recipiendo, censuras et poenas praedictas incurrere et forsitan incurrisse, et propterea pro tuae et dictorum ministro-
rum conscientiae quiete nobis humiliter supplicari feceris, quatenus in praemissis nostram et huius Sanctae Sedis auctori-
tatem interponere dignaremur:

Permittit Ur-
banus.

§ 3. Nos, attentis praemissis, supplica-
tionibus huiusmodi inclinati, spontaneae
oblationi, promissioni et obligationi per
archiepiscopos, episcopos, et alias eccle-
siasticas personas ad effectum praemissum
factis, quas ad decennium proximum dum-
taxat, et non ultra, durare volumus, et dum-
modo rata huiusmodi in alios quam infra
expressos usus nullo modo applicetur, pro
hac vice, tantum nostram et dictae Sedis
auctoritatem interponimus per praesentes;
et nihilominus archiepiscopis, episcopis,
et aliis ecclesiasticis personis praedictis, ut
ratam huiusmodi per eos, ut praefertur,
sponte oblatam et promissam persolvere,
ac tua maiestas, ac tui ministri eam pe-
tere et recipere, exigere et levare absque
conscientiae scrupulo, seu censurarum et
poenarum praedictarum incursu libere et
licite possint, apostolicam auctoritate, ea-
rumdem tenore praesentium, concedimus
et indulgemus; ipsosque archiepiscopos,
episcopos et alias personas ecclesiasticas,
et earum singulas, quatenus ipsi dictam
ratam iam promiserint aut solverint, nec
non eandem maiestatem tuam et tuos
ministros praedictos, si eandem ratam
iam perceperint, ab omnibus et singulis
censuris et poenis per eos propterea quo-
modolibet incursis, auctoritate et tenore
praedictis absolvimus et absolutos fore
censemus et declaramus.

Contraria tollit.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac qui-
busvis constitutionibus et ordinationibus
apostolicis, necnon ecclesiarum, monaste-

riorum et beneficiorum huiusmodi, etiam
iuramento, confirmatione apostolica, vel
quavis firmitate alia roboratis, statutis et
consuetudinibus, privilegiis quoque, indul-
tis, exemptionibus, immunitatibus, etiam
in corpore iuris clausis, ac litteris aposto-
licis quibusvis generaliter vel specialiter
concessis; quibus omnibus et singulis, eo-
rum tenores praesentibus pro plene et
sufficienter expressis ac ad verbum in-
serti habentes, illis alias in suo robore
permansuris, hac vice dumtaxat, specia-
liter et expresse derogamus; ceterisque
contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, ut, finito decennio
huiusmodi, personae ecclesiasticae dicti
regni a solutione sive praestatione et
exactione similium subventionum omnino
abstineant, quodque poenitentiam, quam
pro praemissis cuiusvis confessarius ab
Ordinario approbatus illis et eorum cui-
libet duxerit imponendam, adimplere om-
nino teneantur; quodque distributio, repar-
timentum, ac taxa et exequutio huiusmodi
a personis ecclesiasticis, in comitiis hu-
iusmodi ab eisdem ecclesiasticis forsitan
deputatis, aut, in eorum defectum, ab Or-
dinariis locorum, seu a personis eccle-
siasticis per ipsos Ordinarios deputandis
dumtaxat fiat, ac ministris regiis ad effe-
ctum praemissum tantum consignetur,
alias praesentes nullae sint eo ipso;

Nonnullas
praescribit con-
ditiones.

§ 6. Necnon quod earumdem praesen-
tium transumptis, etiam impressis, manu
alicuius notarii publici subscriptis, sigil-
loque personae in dignitate ecclesiastica
constitutae munitis, eadem prorsus fides
in iudicio et extra ubique adhibeatur,
quae ipsis originalibus litteris adhibere-
tur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
fidem addit.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub an-
nulo Piscatoris, die xvi decembris mdcxxviii,
pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 16 decembris 1628, pontif. anno vi.

CCCXVIII.

*Nova institutio collegii Fuldensis ad
scholares Germanicae nationis latinis
litteris aliisque liberalibus disciplinis
instruendos, una cum congruae dotis
assignatione, ac gratiarum, privilegio-
rumque concessione et extensione.*

Urbanus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Quoniam divinae bonitati visum est,
humilitatem nostram turbulentissimis chri-
stianae reipublicae temporibus ad uni-
versalis Ecclesiae regimen vocare, ex eo
tempore nos, eiusdem adiuvante gratia, ea
cogitare non destitimus, quae, sicut officii
nostri ratio postulat, ad divinum ubique
cultum propagandum, et ecclesiasticam di-
sciplinam restaurandam et augendam, ani-
marumque salutem procurandam maxime
cognovimus pertinere.

Reverset
statum Germa-
niae.

§ 1. In primis vero, animo recolentes
amplissimam Germaniae provinciam, quae
superioribus seculis, inter fortissimae ip-
sius nationis laudes atque virtutes, tanto
sincerae fidei et christianae religionis
cultu eminere solebat, ut reliquis chri-
stianae reipublicae partibus non minori
exemplo quam ornamento atque decori
foret, nunc, tot tantisque in ea instinctu
satanae exortatis de religione dissidiis, ita
miserandum in modum afflictam et defor-
matam esse, ut nemo vel mediocri pie-
tate praeditus sine lacrymis tam gravem
animarum iacturam recordari nedum in-
tueri queat, eam praecipue curam susce-

1 Non dissimilia collegia pro huiusmet natio-
nis scholaribus erexit iste Pontifex in civitate
Pragensi Constit. ccxxv, *Quoniam* (in h. n. ed.
ccxlvii, tom. xiii, pag. 551). Et in civitate Vien-
nensi, in Const. ccxxvi (ccxlvii), *Quoniam*, ibid.
pag. 556. Ac unum antea pro adolescentibus ex
Illyricis provinciis in civitate Lauretana institue-
rat in Const. ccxxiii, *Zelo Domus Dei*, (in n. ed.
ccxlv, ibid. pag. 541).

pimus, ut, quibusvis possimus modis, nullis
laboribus, nullisve sumptibus parcentes,
apta sanandis illius vulneribus remedia
adhibeamus.

§ 2. Ac proinde, considerantes, felicis
recordationis Gregorium Papa XIII, prae-
decessorem nostrum, optimo quidem con-
silio collegium in oppido civitate nuncu-
pato Fuldensi, nullius dioecesis, provinciae
Moguntinensis, quadraginta alendorum, ac
latinis litteris, logica, physica, aliisque
liberalibus disciplinis, ac sacra demum
theologia, necnon piis et christiano no-
mine dignis moribus instituendorum Ger-
manicae nationis puerorum causa, ut
haereticorum maxime nobilium filii, a
quibus pendent pagi, oppida et ditiones
in Germania, escā liberalis mensae illecti
catholice ibidem educarentur, et sanctae
Sedis Apostolicae nomen contra haereti-
corum execrationes antichristianas amabile
fieret etiam ipsis hostibus fidei iuratis,
nullā obligatione requisita, stipendia vero
danda iis, qui alumni esse non possent, ad
facilius ibidem absolvendum humaniora
studia, discendam fidem catholicam, et
ut a scholis haereticorum germana iu-
ventus abstraheretur, in quibus huiusmodi
subsidia ex monasticis et Ecclesiae bonis
tanquam illecebrae adolescentibus confe-
runtur, nullā etiam obligatione a stipen-
diariis requisita, eidem collegio mille et
octingentorum scutorum auri de camera,
mille et ducentorum videlicet pro alum-
nato, sexcentorum vero scutorum huius-
modi summā pro stipendiis assignata,
quam de praesenti camera nostra aposto-
lica solvit, alias apostolicā auctoritate
erexisse et instituisse; tamen id eius coep-
tum atque conatum, tum propter obitum
ipsius, tum ob varias quae postea se-
quutae sunt temporum et rerum difficul-
tates parum processisse, imo nec litteras
apostolicas super huiusmodi erectione et
institutione expeditas esse verisimiliter

Et institutio-
nem huius col-
legii alias fa-
ciat a Grego-
rio XIII.

credendum sit, cum, factis plurimis tam in Romanâ curiâ quam in dicto oppido Fuldensi diligentis, litterae apostolicae super huiusmodi erectione et institutione non potuerint reperiri expeditae:

Illud de novo
erigit et insti-
tuit, alumnorumque nume-
rum statuit.

§ 3. Nos, ad opus hoc propagationi fidei utilissimum, praesertim hoc tempore quo Germania summâ operariorum catholicorum inopiâ laborat, totis viribus, prout ex susceptae servitutis officio tenemur, promovendum animum et mentem nostram convertentes, ad coeptum et conatum dicti Gregorii praedecessoris renovare intendentes, ac singulares personas collegii huiusmodi a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, maturo desuper cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus Congregationi de Propagandâ Fide praefectis habito consilio, motu proprio, non ad alicuius nobis desuper oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ merâque liberalitate nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, ad Dei omnipotentis laudem, sanctaeque ipsius Ecclesiae incrementum, praecipuamque Germaniae nationis salutem et commodum, in dicto oppido Fuldensi rursus collegium ipsum Fuldense appellandum (in quo, licet ex tenore erectionis et institutionis Gregorii praedecessoris huiusmodi quadraginta alumnorum numerus, ex quo tunc tempora erant optima, et minori sumptu ibi mortalis haec vita sustentari poterat, in eo manutenendus veniret, quia tamen nunc omnia in triplo aut quadruplo sunt pretio, nec unquam tanta annonae vilitas, quanta superiori seculo fuit, verisimiliter reditura est, triginta alumnorum numerus, non ex totâ

Germania tantum, sed, ut hactenus consuevit, ex septemtrionalibus eius provinciis, videlicet Franconia, Hassia, Buchovia, Saxonia, Misnia, Turingia, Brunswigia, Westphalia, Marca, Brandenburgica, ducatu Mechlenburg, Pomerania, Holsatia et archiepiscopatu Bremensi evocandorum, de cetero manuteneri debeat) apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, denuo ex integro perpetuo erigimus et instituimus.

§ 4. Illique sic erecto et instituto, pro congruâ eius dote ac alumnorum praedictorum et illis inservientium personarum sustentatione onerumque illis incumbendum supportatione, redditus annuos mille et octingentorum scutorum aureorum huiusmodi ex camerae apostolicae pecuniis quotannis sumendos et numerandos, distributâ in trimestres singulos pro ratâ solutione, quoad de totidem reddituum summâ in bonis stabilibus eidem collegio a nobis vel successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus fuerit provisum, eisdem auctoritate et tenore concedimus et attribuimus.

§ 5. Ac ex praedictis triginta alumnis, quindecim obligandos ad praestandum iuramentum iuxta formulam ab eadem Congregatione alumnis pontificiorum collegiorum praescriptam, reliquos vero quindecim, nobilibus et illustribus parentibus etiam haereticis ortos, dummodo ipsi sint catholici vel quam primum fiant, ab eâ obligatione a nostro et Sedis Apostolicae nuntio nunc et pro tempore in illis partibus residente (cui per praesentes ex nunc prout ex tunc plenariam et omnimodam concedimus facultatem et auctoritatem) pro eius prudentiâ (communicato tamen prius consilio super uniuscuiusque dispensatione et re accurate discussâ cum dilecto filio Ioanne Bernardo moderno et pro tempore existente abbate Fuldensi, vel habitâ relatione ab Ordinariis illarum partium

Et pro eius
congrua dote
mcccc scuta au-
rea annua assi-
gnat.

Iuramentum
a quindecim a-
lumnis praestari
et alios dispen-
sari posse sta-
tuit.

ex quibus ii alumni fuerint oriundi) dispensandos.

Et de scuta
ex praedictis
mcccc distri-
buenda schola-
ribus ut hic de-
cernit.

§ 6. Et ex praedictis scutis sexcentis auri de camerâ, quae distribuuntur ad instar eleemosynae scholaribus pauperibus extra collegium degentibus, trecenta tantum eisdem pauperibus assignanda, et, ut hactenus factum est, distribuenda, reliqua vero trecenta quindecim alumnis, qui iuramentum huiusmodi praestaturi sunt, applicanda, et in eorum necessitatibus impendenda esse, eâdem auctoritate volumus, statuimus atque decernimus.

Collegium re-
gimini presby-
terorum Socie-
tatis Iesu subii-
cit.

§ 7. Ceterum, cum dilectorum filiorum presbyterorum societatis Iesu in hoc educandorum instituendorumque alumnorum munere diligentia, fides, integritas, et in aliis huiusmodi collegiis, et in hoc ipso satis cognita sit atque perspecta, idem collegium atque scholares illius presbyterorum praedictorum, sicut adhuc fuit, regimini, institutioni, doctrinae atque prudentiae, eâdem auctoritate, etiam perpetuo subiicimus atque submittimus.

Protectores
collegii consti-
tuunt.

§ 8. Praeterea, ut eiusdem collegii conservationi bonoque, tam in his, quae ad scholarium institutionem et disciplinam, quam quae ad victum, vestitum, aliaque huiusmodi necessaria pertinent, opportunius consulatur, et promptum eis paratumque auxilium sit, S. R. E. cardinales Congregationi de Propaganda Fide praefectos praedictos, nunc et pro tempore existentes, eiusdem collegii protectores et defensores (qui in viceprotectorem illius dictum modernum et pro tempore existentem abbatem Fuldensem, ita tamen, ut in gravioribus nihil praecipere aut mandare vel facere valeat sine consilio et consensu nuntii apostolici praedicti, quibus aliquid eorum, quae vel in hac foundatione vel in regulis a Congregatione praedictâ approbatis continentur, immutare minime licebit absque eiusdem Congregationis, vel nostrâ aut Romani Pontificis pro tempore

existentis expressâ licentiâ, deputare possint et valeant) eâdem auctoritate constituimus atque creamus.

§ 9. Illisque ac viceprotectori praefato pro salubri illius conservatione, alumnorumque, bonorum et rerum, iurium temporalium et spiritualium eiusdem oeconomos, advocatos et procuratores in eo deputandi et amovendi, ac alios in eorum locum substituendi, differentias, lites et controversias, inter quascumque personas, tam alumnorum quam ministrantium, clericorum et laicorum, non tamen presbyterorum ipsius Societatis, exortas, summarie, simpliciter et de plano, sine figurâ aut strepitu iudicii, appellatione quacumque remotâ, decidendi, definiendi, terminandi, statutaque et ordinationes, disciplinam domesticam et studia alumnorum praedictorum concernentia, aequa tamen et honesta, sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis non repugnantia, faciendi et condendi, quae postquam facta, edita, revocata, immutata et correctâ fuerint, perinde habeantur et observentur, ac si auctoritate apostolicâ approbata et confirmata essent, prout illa ab omnibus dicti collegii alumnis ita haberi et inviolabiliter observari mandamus, plenam et liberam, auctoritate et tenore praemissis, facultatem impertimur.

§ 10. Quod autem ad dictorum alumnorum admissionis modum et formam deinceps habendam attinet, rectorem praedictum dicti collegii, pro tempore existentem, librum habere, in quo notentur nomina et cognomina, ac patriae et parentes alumnorum, qui recipientur in dicto collegio, et ex eo dimittentur, ex dictoque libro singulis annis catalogum eorum qui recepti et qui dimissi fuerint, cum die menseque ingressus et egressus illorum, nuntio praedicto mittere, ut ipse nuntius illum praefatae de Propagandâ Fide congregationi transmittere possit; quod si ex

Eadem au-
thoritatem et
facultatem im-
partitur.

Alumnorum
admissionis mo-
dum et formam
praescribit.

aliquā peculiari causā dimitti contigerit, eam etiam in dicto catalogo exprimi; insigniores vero alumnorum praefatorum actiones in eodem libro annotare, easque suo tempore eidem nuntio significare, ut pariter de illis eandem congregationem certiores facere valeat; quas ad nos et successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes per eandem congregationem deferri volumus, ut, cum occasio tulerit, praemio cohonestentur;

Et admi-
strationis bono-
rum, ac ratio-
nis reddenda
ordinem praefi-
nit.

§ 11. Ac denique alium librum, in quo dati et accepti rationes diligentissime et clarissime descriptae sint, illaeque singulis annis ad minus eidem nuncio reddantur, et in eius manibus relinquatur solium, vulgo bilancium, in quo provisio collegii, et alia quae ipsius collegii vel alumnorum ratione acceperit, et ea quae illo anno pro ipsius collegii et alumnorum sustentatione impenderit, notata existant, ut similiter ab eodem nuncio ad Urbem mitti possit, etiam habere; si quid autem de totā pensionis pontificiae summā, redditus rationibus, supererit, id vel in aliis alumnis evocandis, vel in necessariis libris emendis, vel in vestiendis alumnis dimittendis, vel etiam in redditibus augendis, aut in aliis collegii necessitatibus, arbitrio nuntii et abbatis Fuldensis praedictorum, impendi debere, eadem auctoritate statuimus et ordinamus.

Privilegia
alumni conce-
dit et praeser-
tum in promo-
tione ad sacros
Ordines.

§ 12. Ut vero huius collegii alumni, post longos studiorum, aut coeptorum aut consummatorum, labores, expeditiores et alacriores ad succurrendum patriae necessitatibus reddantur, eisdem alumnis, ut cum solis litteris testimonialibus dicti collegii rectoris pro tempore existentis abbati Fuldensi offerendis, ac eius sigillo muniendis (nisi forte alumni praedicti suos Ordinarios habuerint, a quibus dimissorias a Concilio Tridentino ordinatas habere possint), ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines sine aliquo beneficii vel

patrimonii titulo, etiam extra tempora ad id a iure statuta, et intra annum, anni-que curriculo non expectato, minusque servatis ad id a Concilio Tridentino praedicto designatis interstitiis, dummodo ad id alias reperiantur idonei, promoveri, et postquam promoti fuerint, in illis etiam in altaris ministerio ministrare, ac etiam tam ipsi quam ceteri omnes in dicto collegio degentes, ut Poenitentiae et Eucharistiae, etiam in die Paschatis, et Extremae Unctionis sacramenta a confessario aut alio sacerdote ipsius collegii a dicto rectore constituendo suscipere libere et licite valeant, auctoritate et tenore praemissis de speciali gratiā indulgemus.

§ 13. Verum, ut, quantum fieri poterit, dictorum alumnorum paupertati et necessitati succurratur, serio requirimus atque monemus archiepiscopos, episcopos et alios antedictarum provinciarum beneficiorum ecclesiasticorum collatores et collatrices, ut in illis conferendis, et praesertim si beneficia huiusmodi pro tempore obtinentibus immineat cura animarum, alumnos praefatos aliis omnibus, ceteris paribus, praeferant: nuntios quoque Sedis Apostolicae, aliosque praelatos supradictarum provinciarum, in quorum dioecesi alumni praefati extiterint, ut in occurrentibus beneficiorum huiusmodi et praesertim curam animarum habentium vacationibus, quorum collatio, provisio vel dispositio quoquo modo ad Sedem Apostolicam pertinuerit, de illis alumnis antedictis pauperibus, praecipueque nostrā pontificiā gratiā dignis, nos successoresque nostros Romanos Pontifices pro tempore similiter existentes certiores faciant, ut munificentiam nostram erga illos, prout tempus vel occasio tulerit, exercere possimus: et generaliter in dignitatibus, personatibus, canonicatibus et praebendis, parochialibus ecclesiis, et aliis beneficiis ecclesiasticis per collationem vel electionem in alumnorum

Necnon in oc-
currentibus be-
neficiorum va-
cationibus in
provinciis, ex
quibus alumni
extiterint.

patriis providendis, eosdem alumnos aliis omnibus, ceteris paribus, tam in Romanā curiā quam in ecclesiis suis originalibus praeferrī volumus et decernimus.

Eidem colle-
gio et eius per-
sonis privilegia
studii generalis
Urbis commu-
nicat.

§ 14. Atque insuper eisdem collegio et scholaribus rectoribus et gubernatoribus omnia et quaecumque privilegia, exemptiones, libertates et indulta, quibus studium generale almae Urbis nostrae et illius rectores doctoresque in eo legentes quovis modo utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, ita ut collegium et scholares ac rectores et gubernatores huiusmodi illis non solum ad eorum instar sed pariformiter et aequè principaliter uti, potiri et gaudere possint et valeant in omnibus et per omnia, eisdem auctoritate et tenore similiter perpetuo communicamus.

Plenariam
quoque indul-
gentiam in die
ingressus et ex-
itus, vel mortis
in dicto colle-
gio, eisdem con-
fessis et encari-
stia refectis o-
largitur.

§ 15. Ut vero temporalibus commodis spiritualia munera quoque coniungamus, quibus fidelium devotio et merita crescere magis et augeri possint, de eiusdem omnipotentis Dei misericordiā ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis scholaribus, rectoribus et ministris, qui in idem collegium recepti fuerint, in ipso ingressu, et deinde in exitu, si quidem confessi et contriti sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, atque etiam, si in eodem collegio decedere eos ab humanis contigerit, in mortis articulo plenariam omnium et singulorum peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus et elargimur.

Constitutio-
nes ad eiusdem
collegii curam
a Congregatio-
ne de Propa-
ganda Fide edi-
tas confirmat et
observari ab
omnibus man-
dat.

§ 16. Postremo quascumque regulas et constitutiones ad eiusdem collegii, illiusque personarum, rerum et honorum spirituum et temporalium curam, regimen, gubernium, directionem et administratio-

nem, ac alumnorum praefatorum receptionem, admissionem, victum, amictum, instructionem, disciplinam et alia quomodolibet pertinentia, a dictā de Propaganda Fide congregatione die xxv mensis septembris anni Domini mdcxxiii editas, etiam perpetuo approbamus et confirmamus, illasque ab omnibus inviolabiliter observari volumus et mandamus.

§ 17. Decernentes praemissa omnia et singula, ac easdem praesentes, nullo umquam tempore ex quibuscumque causis de subreptionis vel obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel quocumque alio defectu notari, impugnari, retractari, seu etiam revocari, suspendi, restringi, limitari, aut in ius vel controversiam vocari, seu ad terminos iuris reduci posse, nec quemquam ad easdem praesentes in camerā apostolicā, iuxta constitutionem piae memoriae Pii Papae IV etiam praedecessoris nostri desuper editam, aut alias quandocumque praesentandum, insinuandum et registrari faciendum teneri, neque propterea illa invalida esse, sed omni modo valere, ac si constitutio praedicta et alia contraria minime emanassent;

§ 18. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam camerae apostolicae praesidentes clericos, ac eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae camerarium, vicecamerarium et causarum palatii apostolici auditores, ac alios dictae Romanae Ecclesiae cardinales, sublatā eis, et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 19. Quocirca eidem nuntio et dilecto filio causarum curiae camerae apostolicae generali auditori, ac abbati praedicto, motu pari per apostolica scripta manda-

Clausulas praeservativas apponit.

Aliter iudicari prohibet.

Exequutores huius sanctionis instituit.

mus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes nostras litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte rectoris et aliorum collegii huiusmodi, seu aliorum quorum favorem illa concernunt, fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ easdem praesentes, et in eis contenta huiusmodi, ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, firmiter et inviolabiliter observari; ac rectorem, alumnos, aliosque huiusmodi illis pacifice frui et gaudere; non permittentes eos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, ac censuras et poenas ipsas, servatâ formâ eiusdem Concilii Tridentini, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contrariis derogat.

§ 20. Non obstantibus nostrâ de gratiis ad instar non concedendis, ac praedictâ Gregorii praedecessoris huiusmodi, quatenus opus sit et quatenus reperiretur, ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon statutis et constitutionibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis universitatibus, collegiis, eorumque rectoribus et personis, sub quibusvis tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu et potestatis plenitudine similibus, et aliis quomodolibet iteratis vicibus concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi aliis pro eorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa

et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in eis traditâ observatâ, inserti forent, eisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse harum serie derogamus, contrariis quibuscumque; aut si aliquibus communiter aut divisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

§ 21. Volumus autem, quod earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu tamen notarii publici subscriptis, et sigillo communi dicti collegii, aut alicuius curiae ecclesiasticae, seu personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 22. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, erectionis, institutionis, statuti, subiectionis, submissionis, constitutionis, creationis, attributionis, indulti, requisitionis, monitionis, communicationis, concessionum, elargitionis, approbationis, confirmationis, decretorum, mandatorum, derogationis et voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicae MDCXXVIII, quar-

Exemplis crediti iubet.

Decretumque poenale superaddit.

to¹ kalendas ianuarii, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 19 decembris 1628, pontif. anno vi.

CCCXIX.

Confirmatio decreti Congregationis de Propagandâ Fide, quo statuit lectores et studentes Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ linguarum non esse exemptos a iurisdictione ministri generalis et aliorum superiorum quoad disciplinam regularem; quo vero ad remotionem a lecturâ et studiis, lectores non posse amoveri inconsultâ sacrâ Congregatione; studentes vero a solo generali et commissario etiam generali mutari et a studiis removeri posse².

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Refertur decretum, de quo in rubricâ.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius commissarius curiae nuncupatus Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Observantiâ etiam nuncupatorum, quod non ita pridem venerabiles fratres nostri sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, negotio propagandae fidei praepositi, declararunt, lectores et studentes linguarum a iurisdictione, potestate et correctione guardianorum et provincialium et ministri generalis seu commissarii generalis non esse exemptos quoad disciplinam regularem; quo vero ad remotionem eorum a lecturâ et a studiis, lectores quidem inconsultis eisdem cardinalibus officio legendi removeri non posse, quia illi sunt ministri congregationis eorumdem cardinalium, et ideo eorum nomina et officia in eius libris describi censuerunt studentes vero a solo ministro

¹ Ex notula marginali tum edit. Cherubinii tum edit. Main., quae legunt 19 decembris, tum etiam ex ordine quo posita est haec constitutio, patet legendum esse decimoquarto (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

generali vel commissario etiam generali mulari posse, et a studiis removeri, prout in eorumdem cardinalium decreto desuper emanato plenius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, commissarius curiae praedictus plurimum cupiat decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiâ atque inviolabili observantiâ, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri; ideo nobis humiliter supplicari fecit, ut desuper opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, eundem commissarium specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, decretum praedictum, omniaque et singula in eo contenta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementum; decretumque huiusmodi ab omnibus, ad quos spectat et in futurum spectabit, inviolabiliter observari debere necnon irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus

Quod commissarius generalis petat confirmari.

Confirmat Urbanus.

Obstantium derogatio.

omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx decembris MDCXXVIII, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 20 decembris 1628, pontif. anno VI.

CCCXX.

Confirmat decretum sacrae rituum Congregationis, quod in ecclesia Calaritanâ servetur ad unguem caeremoniale episcoporum.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii capitulum et canonici ecclesiae Calaritanæ, quod aliis, in causâ seu causis differentiarum inter ipsos ex unâ, ac dilectos etiam filios beneficiatos eiusdem ecclesiae ex alterâ partibus, in congregatione venerabilium fratrum nostrorum Sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum vertentibus¹, ab eisdem cardinalibus emanavit decretum tenoris subsequentis, videlicet:

Decretum
sacrae rituum
Congregationis.

§ 1. Illustrissimi et Reverendissimi signori. Per comporre le differenze vertenti in questa Sacra Congregatione tra li canonici e capitolo della chiesa di Calleri per una parte, e li beneficiati della medema chiesa dall'altra, piacque alle Signorie Vostre Illustrissime di scrivere a quell'Arcivescovo, che saria stato bene di far osservare quanto disponeva il ceremoniale romano. Ma perchè tal lettera conteneva solo una semplice inclinatione della Sacra Congregatione, non ordine o precetto al-

¹ Male edit. Main. legit *vertentes*: posset etiam legi *vertentium* nempe *differentiarum* (R. T.).

cuno, perciò non è mai stato messo in essecutione; onde di nuovo supplicano li canonici le Signorie Vostre Illustrissime, che si degnino far decreto preciso sopra l'osservanza di detto ceremoniale romano, conforme la Constitutione di Clemente VIII sopra l'approbatione e confirmatione di esso: Che tutto, ecc.

Sacra rituum Congregatio mandavit et praecepit in ecclesia Calaritanâ servari ad unguem caeremoniale episcoporum. Die xxx septembris MDCXXVIII.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, capitulum et canonici praedicti plurimum cupiant, decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiâ inviolabilique observantiâ, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri: nos, capitulum et canonicos huiusmodi specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertum decretum huiusmodi apostolicâ auctoritate tenore praesentium perpetuo approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus, decretumque huiusmodi ac praesentes litteras valida, firma et efficacia esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac in praefatâ ecclesiâ ab omnibus et singulis ad quos spectat, et pro tempore quomodolibet spectabit, perpetuo observari; et ita per quoscum-

Confirmatio
decreti.

¹ Erronee edit. Main. legit *è* (R. T.).

que iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, auctoritate et tenore praefactis decernimus et declaramus.

Contrariis derogat.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dictae ecclesiae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxx ianuarii MDCXXIX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 30 ianuarii 1629, pontif. anno VI.

CCCXXI.

Facultas apostolico apud catholicum regem nuncio conceditur permittendi, ut vectigal super carne et vino in Portugalliae regno pro summâ quatuorcentum mille scutorum imponi possit, etiam ab ecclesiasticis persolvendum¹.

Venerabili fratri Laurentio episcopo Hieracensi, moderno et pro tempore existenti iurium et spoliolum camerae nostrae apostolicae in Portugalliae et Algarbiorum regnis collectori generali,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Direptiones
haereticorum in
Indiis Orienta-

§ 1. Exponi nobis nuper fecit carissimus in Christo filius noster Philippus Por-

¹ Bulla autem dirigitur collectori generali nec de nuntio ulla mentio est (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

tugalliae et Algarbiorum rex catholicus, quod, susceptâ pridem per inimicos catholicae fidei in Indias Orientales navigatione, illi easdem Indias, a nonnullis annis citra, non solum latrocinii direptionibusque ac portuum et locorum illarum partium invasionibus, inibi etiam fortalitia seu propugnacula construendo, cum ingenti earundem Indiarum detrimento infestas reddiderunt, et propagationem eiusdem fidei impediunt, verum etiam, coniuratis et unitis animis viribusque, eandem fidem, quae inibi summâ Redemptoris nostri benignitate, et tantis Portugalliae et Algarbiorum regum eiusdem Philippi regis praedecessorum impensis, tantâque sanguinis subditorum suorum effusione, dudum plantata fuit, necnon omnes earundem partium christifideles, ecclesiasque, in notorium discrimen, maximumque periculum adduxerunt: unde dictus Philippus rex, pie considerans se tot classes et arma pro recuperandis Indiarum huiusmodi locis, aliisque minime occupatis conservandis, cum immensâ patrimonii sui impensâ eo destinasse, ea vero, praevalentibus inimicorum armis violentisque, minime sufficisse, ut nihil intentatum relinquat, quo christifidelium praedictorum saluti et defensionis, locorumque huiusmodi recuperationi consulat, alia eisdem Indiis pro avità suâ in Deum pietate subministranda auxilia decreverit.

§ 2. Quia vero patrimonii sui regalis regnorum huiusmodi redditus iam oppignoratos et venditos reperit, pro comparando celeri ad praemissa subsidio ad subditos eorundem regnorum suorum Portugalliae et Algarbiorum recursum habere coactus fuit; dilecti autem filii praesidens et officiales camerae civitatis Ulisbonensis, pios eiusdem Philippi regis conatus coadiuvare volentes, cum illi subsidium ducentorum millium cruciatorum monetae

¹ Heic forsâ praemittendo partic. et (R. T.).

libas recensentur et necessitas nos profilgandi.

Quidamque regi subsidium tantum concessum ex impo- sitâ quâdam vectigali idem locum.

illarum partium, summam ducentorum millium scutorum monetae romanae non excedentium¹, in sex annos repartitum, et pro rata cuiuslibet anni persolvendum obtulissent, ut pecunias, pro solutione subsidii huiusmodi, mitiori, qua fieri posset, ratione et minori subditorum detrimento congerere possent, gabellam ad sexennium, a die primâ mensis ianuarii proximi praeteriti vel a die quo imposita fuerit incipiendum, duraturam, unius scilicet super qualibet librâ carnis necnon alterius quatuordecim, in partibus illis, *reis* vulgo nuncupatorum, super qualibet vini, quod publice venditur, mensurâ, *canada* vulgo nuncupatâ, per carnem et vinum ementes quoscumque solvendam, reservato praesertim quoad ecclesiasticos nostro et Sedis Apostolicae beneplacito per eundem Philippum regem impetrando, imposuerunt, seu imponere obtulerunt, vel decreverunt.

§ 3. Quare dictus Philippus rex, considerans laicorum facultates dictorum regnorum ad praemissa non suppetere, nobis humiliter supplicari fecit, ut de opportuna nostrâ et huius sanctae Sedis licentiâ in praemissis providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 4. Nos igitur, laudabilibus dicti Philippi regis votis, quantum cum cum Domino possumus, annuere, eumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, clericumque et ecclesiasticos regnorum praedictorum Portugalliae et Algarbiorum, sub quorum dominio Indiae praedictae consistunt, pro necessariâ dictorum locorum recuperatione, ac christifidelium ibi existentium salute, catholicae religionis defensione et augmento, de patrimonio Christi, cuius causa maxime agitur, etiam eorum ratam gabellae huiusmodi pro carne et vino publice emendo solvendam libenter suppeditaturos nobis persuaden-

¹ Male edit. Main. legit *excedentem*: posset etiam legi *excedens*, nempe *subsidium* (R. T.).

tes, praedictasque necessitates omnino attendentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, tibi per praesentes committimus et mandamus, ut tam Ulisbonensis praedictae pro dictâ summâ ducentorum millium cruciatorum huiusmodi, quam aliarum eorundem Portugalliae et Algarbiorum regnorum civitatum, oppidorum et locorum, quorum communitates ac universitates et homines pro recuperatione et manutentione locorum Indiarum praedictarum eundem Philippum regem aliquo etiam subsidio coadiuvare voluerint, praesidentibus, officialibus et ministris, quovis modo nuncupatis, eandem gabellam (si quam super carne et vino publice emendis, ut praefertur, ac aliâs modo et formâ praemissis, et infra sexennium ut praefertur computandum, ad effectum praemissum dumtaxat, in aliis civitatibus, terris et locis ipsorum regnorum Portugalliae et Algarbiorum, quae tamen insimul non excedant summam aliorum ducentorum millium cruciatorum valore, scutorum ducentorum millium monetae romanae praedictae ut praefertur constituentium, ita ut praedicta gabella, tam civitatis Ulisbonensis, quam etiam quarumcumque aliarum civitatum, terrarum et locorum Portugalliae et Algarbiorum regnorum huiusmodi, insimul et in totum summam quadringentorum millium cruciatorum seu scutorum monetae romanae non excedat¹, imponi contigerit, vel respective imposita sit) etiam a personis ecclesiasticis, tam secularibus quam regularibus, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existant, etiam exemplis, et quomodolibet qualificatis, vinum et carnem, ut praefertur, publice ementibus, absque ullo conscientiae scrupulo, aut censurarum et poenarum ecclesiasticarum incursu, et durante sexennio

¹ Male ut puto edit. Main. legit *excedant*, nam de gabella agitur (R. T.).

praedicto a dictâ die primâ ianuarii proxime praeteriti, seu a die quo respective imposita fuerit, computando dumtaxat, exigendi, pecuniasque inde provenientes ad effectum praemissum, et non in alios usus quoscumque, convertendi et erogandi, licentiam et facultatem auctoritate nostrâ concedas et impertiaris, et respective, quatenus iam imposita sit, confirmes et approbes.

Pro exigendo hoc vectigali, duas personas unam ab eodem Philippo, alteram a clero deputari mandat.

§ 5. Volumus autem, quod pecuniae ratione gabellarum huiusmodi exigendae penes duas personas fide et facultatibus idoneas, unam¹ scilicet ab eodem Philippo rege, seu eius ministris in eodem regno existentibus, aliam vero a dicto clero, seu a te eiusdem cleri nomine, deputandas et respective approbandas, omnino deponantur, et per easdem personas coniunctim praecedentes² dictis Philippi regis ministris, ad effectum illas in supradictos et non alios usus, sub infrascriptis censuris et poenis eo ipso incurrendis, consignentur;

Quae has pecunias non nisi ad dictum effectum impendant.

§ 6. Quodque personae sic deputatae et approbatae de pecuniis huiusmodi, non nisi ad effectum eadem subsidia in praedictos et non alios usus praestandi, eisdem Philippi regis ministris numerando, ministri vero praedicti pecunias ex dictis gabellis provenientes, sibi, ut praefertur, numerandas, non nisi in istos et non alios usus erogando (sub excommunicationis maioris, ac privationis dignitatum, officiorum et beneficiorum, etiam ecclesiasticorum, ipso facto incurrendis³, a quibus non nisi a nobis seu Romano Pontifice pro tempore existente specialiter, non autem vigore cruciatae, seu cuiuslibet alterius concessionis, aut privilegii ab eadem Sede pro tempore emanati et emanandi,

¹ Male edit. Main. legit *una* (R. T.).

² Vide, lector, annon sit legendum potius *procedentes* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *incurrendi*; porro addendam etiam vel supplendam vox *poenis* (R. T.).

absolvi posse declaramus) solitum praestent in manibus tuis iuramentum.

§ 7. Insuper etiam volumus, quod quicumque alii ministri et officiales regis, cuiuscumque conditionis, qualitatis, status et praeeminentiae, specialique notâ digni sint, easdem pecunias in toto vel in parte, in alios quam praedictos usus, sub eisdem censuris et poenis ipso facto incurrendis, convertere non possint: quodque in eventum contraventionis seu inobservantiae omnium et singulorum praemissorum, vel cuiuslibet eorum, praesens gratia nulla sit, prout illam ex nunc tenore praesentium nullam fuisse et esse, contravenientesque ad restitutionem teneri, et non nisi factâ actuali restitutione absolvi posse, similiter declaramus ac etiam decernimus;

Si autem in alios usus convertantur, ad restitutionem teneri declaratur.

§ 8. Quodque sexennio huiusmodi elapso, et interim, si praedictae summae erunt solutae seu exactae, eadem praesentes expirent similiter eo ipso, nec, sub eisdem censuris et poenis ipso facto incurrendis, gabellae praedictae ulterius exigi, minusve super eis aliquod onus, praesertim ultra praedictum tempus duraturum, imponi umquam possit.

Finis sexennio vectigali exigendi volat.

§ 9. Per praesentes autem non intendimus impositioni aliâs per eandem civitatem Ulisbonensem pro derivandâ aquâ factae, et per nos confirmatae, in aliquo praeiudicare.

Declaraturque vectigali pro aquâ derivatione imposito non praeiudicari.

§ 10. Decernentes sic et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et nuncios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis, et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clausulae.

Derogatio
contrariorum.

§ 11. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quorumvis Ordinum et Congregationum, et quibusvis alijs, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegijs quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in genere vel in specie, et alijs in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro expressis et ad verbum insertis habentes, illis alijs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXXI ianuarii MDCXXIX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 31 ianuarii 1629; pontif. anno VI.

CCCXXII.

Declaratio, quod opus remotionis fluminis Rheni a loco Mirabelli, illiusque derivatio in flumen Padi, perpetuo fiat.

Venerabili fratri Octavio archiepiscopo Tarsensi, provinciae nostrae Romandiolae praesidi,

Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

Refert decretum alijs emanatum pro re-

§ 1. Cum nuper, ut intolerabilibus submersionibus et inundationibus agrorum

1 Ex Regest. in Secret. Brevium.

provinciae Romandiolae, civitatis Ferrariae, ac comitatus nostrorum Bononiae, necnon periculis et damnis eidem civitati Ferrariae, Polesini, S. Georgii, civitati nostrae Comaclensi, et vallibus illius imminuentibus aliquod remedium opportunum adhiberemus, tibi dederimus in mandatis, quatenus flumen Rheni, quod nunc in vallem S. Martini nuncupatam influit, et, ob repletionem eiusdem vallis, omnibus supradictis damnis et periculis causam praebet, a suo cursu moderno et ordinario in territorio Bononiensi et loco Mirabelli vulgo nuncupato removeres, et per lineam rectam ad locum Bondeni, et per illum ad locum Gambaroni similiter nuncupatum, et illinc, vel unitum vel separatum cum flumine Panaro, ad flumen Padi magni, et locum la Stellata pariter nuncupatum, iuxta ipsius lineae typum tibi transmissum, seu ad alium quemcumque locum, qui tibi videretur et placeret, deducere et derivare posses et deberes, prout in litteris nostris, in simili formâ Brevis, sub die IV novembris anni proxime praeteriti expeditis, tenoris infrascripti, videlicet: Venerabili fratri Octavio archiepiscopo Tarsensi provinciae nostrae Romandiolae praesidi. Urbanus Papa VIII, venerabilis frater salutem et apostolicam benedictionem. Assidua de nostris et S.R.E. subditis, etc. (*Reliqua invenies in suo loco*);

§ 2. Postmodum vero dilecti filii civitatis nostrae Bononiensis ac provinciae Romandiolae, et quamplures alii subditi nostri, dubitantes remotionem dicti fluminis a loco Mirabelli et derivationem² ad flumen Padi supradictas non fore perpetuas, sed ad tempus, et³, ut dicitur, pro interim, propter nonnulla verba in eisdem nostris praeinsertis litteris in formâ Bre-

1 Vide sup. pag. 28 (R. T.).

2 Male edit. Main. legit *derivatione* (R. T.).

3 Particulam *et nos addimus* (R. T.).

movendo flumine Rheni a suo cursu et illo deducendo ad flumen Padi, seu ad alium locum.

Communitates et civitates dubitant, utrum ista remotio sit ad tempus, vel perpetua.

vis apposita, nobis exponi fecerint, quod nequaquam ipsis expedit, pro remotione et derivatione ad tempus, et pro interim, tam ingentes labores, sumptus et expensas subire, quodque suspicantur, nedum dubitatur, an praedictae remotio et derivatio futurae sint perpetuae, vel ad tempus, et excavationes, effossiones, aggeres, et alia ad huiusmodi remotionem et derivationem necessaria, ita perfecta et durabilia fiant, prout opus est et requiritur;

Quod declarari petunt.

§ 3. Et propterea nobis humiliter supplicari fecerint, quatenus opportuna declarationis nostrae ministerio desuper opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur:

Et ideo Urbanus remotionem istam perpetuam esse declarat.

§ 4. Nos igitur, huiusmodi supplicationibus inclinati, tenore praesentium declaramus nostrae voluntatis et intentionis fuisse et fore, ut flumen Rheni a dicto loco Mirabelli non ad tempus sed perpetuo amoveatur, et exinde in flumen Padi magni derivetur et introducatur, ibique derivatum et introductum perpetuis futuris temporibus remaneat et defluat, quodque excavationes, effossiones, expurgationes, aggeres, et omnia et quaecumque alia necessaria et opportuna iisdem modo et formâ fiant, ut operi derivationis et introductionis huiusmodi perpetuis futuris temporibus inserviant et inservire possint, illaque ad hunc effectum similiter perpetuo manuteneri et conservari valeant et debeant, nisi tamen nobis et pro tempore existentibus Romanis Pontificibus successoribus nostris et Sedi Apostolicae aliter visum, et ab eisdem statutum, ordinatum et provisum fuerit, libero nihilominus nobis dictisque successoribus nostris ac Sedi Apostolicae remanente arbitrio, facultate et potestate, semper et quodcumque dictum flumen Rheni a dicto Mirabelli seu alio nobis et praedictis suc-

1 Vel paulo ante legendum *sint* vel nunc legendum *possit et debeat* (R. T.).

cessoribus benevisio loco amovendi, vel amotum conservandi, et per eadem loca in typo descripta vel aliorum per loca quaecumque benevisa conducendi et derivandi, et in loco nuncupato *la Stellata*, seu alio benevisio, in Padum magnum introducendi, vel idem flumen Rheni in eandem S. Martini vel alias valles seu Padum Ferrariensem, vel in alium quemlibet locum, pari modo benevisum, remittendi, introducendi et derivandi, itaut semper et perpetuo amotio, manutentio, derivatio et introductio dicti Rheni in et per quaecumque loca benevisa, nobis et successoribus nostris penitus et omnino arbitraria et voluntaria sit, et esse et ad libitum et voluntatem nostram fieri possint et debeant.

§ 5. Non obstantibus omnibus illis, quae in eisdem praeinsertis litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantibus derogat.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVI februarii MDCXXIX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 16 februarii 1629, pontif. anno VI.

CCCXXIII.

Concessio indulgentiae plenariae, pro Ecclesiae necessitatibus validius ingruentibus avertendis.

Urbanus Papa VIII,

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Votis et precibus pro sanctae Ecclesiae hostium conversione, eiusdemque Ecclesiae exaltatione, et inter principes catholicos pace impetranda Domino in superioris anni quadragesimali ieiunio enixe precati sumus¹. Nunc autem, periculosius adver-

Exordium.

1 Vide indictionem universalis iubilaei ab ipsomet Urbano VIII factam in Const. CCLXXV, tom. XIII, pag. 654 (R. T.).

sitatibus imminetibus et validioribus armorum ingruentibus motibus, ad immensam eius misericordiam, publicis etiam precibus indictis, denuo confugiendum esse duximus, sperantes fore, ut exaudiat preces nostras multiplicatis intercessionibus is¹, qui dixit: *Convertimini ad me, et ego convertar ad vos*. Quapropter revertamur ad illum, et hoc praesertim acceptabili tempore scindamus corda nostra, et proiciamus a nobis praevaricationes nostras, in quibus praevaricati sumus, humilitemus illi animas nostras in ieiuniis, orationibus, eleemosynis, aliisque piis operibus, ut coniunctis poenitentium suffragiis dirigantur preces nostrae sicut incensum in conspectu suo, et quae ab ineffabili eius clementia petimus, tandem consequamur. Hoc autem ut fructuosius et maiori cum spiritus ardore peragatur, veteri Ecclesiae Romanae omnium matris et magistrae more, in praesentibus necessitatibus eiusdem Ecclesiae thesauros, quorum dispensatores a Domino constituti sumus, proferre et erogare decrevimus. Itaque, ex parte omnipotentis Dei Patris et Filii et Spiritus Sancti, omnes et singulos utriusque sexus christifideles, tam in alma Urbe nostra, quam alibi ubicumque locorum constitutos, apostolicam auctoritate paterne requirimus, monemus et in Domino adhortamur ad infrascripta devote peragendum et adimplendum, ac ad Deum Salvatorem nostrum orandum, ut per viscera misericordiae suae fidem catholicam protegere, ab hostium conatibus et insidiis defendere, haeresim extirpare, principibus christianis pacem et veram concordiam donare, ac praecipue praesentibus Ecclesiae necessitatibus subvenire dignetur.

Praescripta hic opera poenitentibus plenaria conceditur indulgentia.

§ 1. Nos enim, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, uni-

¹ Perperam edit. Main. legit *is* (R. T.).

versis et singulis christifidelibus in alma Urbe praedicta degentibus, qui in una ex tribus hebdomadis post praesentium publicationem immediate sequentibus, ceteris vero omnibus et singulis fidelibus extra eandem Urbem existentibus, qui primam vel secundam hebdomadam postquam ad eorum notitiam hae nostrae litterae pervenerint (maiori tamen et octavae Paschatis Resurrectionis hebdomadis exceptis) quartam et sextam feriis necnon sabbato ieiunaverint, et, quatenus ieiunare non possint, alia pietatis opera arbitrio infrascripti confessori fecerint, ac in uno ex diebus huiusmodi vel sequenti dominica vere poenitentes et confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumpserint, et ut praefertur oraverint, eleemosynamque arbitrio suo fecerint, necnon processioni a dilecto filio nostro in Urbe praedicta vicario in spiritualibus generali in eadem Urbe in ecclesia seu ecclesiis designandis, extra illam vero ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos qui ibi curam animarum exercent, in unaquaque cathedrali seu collegiata, aut, his non extantibus, parochiali vel matrice ecclesia viciniore agenda, in qua litaniae cum solitis precibus et orationibus, addita tamen oratione *Deus refugium*, etc. decantandae erunt, interfuerint, seu unam ex dictis ecclesiis visitaverint, et ibi ut praefertur oraverint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino, pro hac vice dumtaxat, concedimus.

§ 2. Infirmis vero, navigantibus, iter agentibus, in carcere seu servitute aut alio quocumque legitimo impedimento detentis, qui processioni huiusmodi interesse, aut dictam ecclesiam visitare nequiverint, si alia pietatis opera, sibi a confessario ex

Extensio ad infirmos, iter facientes, carceratos, etc. sub certis modo et forma.

¹ Perperam edit. Main. legit *se* (R. T.).

approbatis ab Ordinario iniungenda, adimplerint, ac vere poenitentes et confessi, ac sacra communione refecti, ut praefertur oraverint; regularibus quoque personis utriusque sexus, qui processioni, quodam nomiales videlicet, in suis monasteriis, quo vero ad alios regulares ad cathedralem, seu, in eius defectum, collegiatam, aut aliam ecclesiam maiorem loci respective faciendae interfuerint, ibique similiter vere poenitentes et confessi, ac sacra communione refecti, ut praefertur oraverint, aliaque praemissa adimplerint, ut eandem indulgentiam consequantur, etiam concedimus et indulgemus.

Facultas pro secularibus tam laicis quam ecclesiasticis sibi eligendi confessorium approbatum, ut eos absolvat a casibus non tamen in Bulla Coenae Domini reservatis, cum prohibitione illis habilitandi, etc.

§ 3. Ac eisdem christifidelibus, tam laicis quam ecclesiasticis secularibus, licentiam concedimus et facultatem damus, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessorium, tam secularem, quam cuiusvis Ordinis regularem, ex approbatis a locorum Ordinariis, qui eos ab excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis causa, non tamen iudicialiter, latis, seu inflictis, ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis sive nobis et Sedi Apostolicae reservatis, non tamen in Bulla die Coenae Domini legi solita contentis, in foro conscientiae et hac vice tantum, iniunctam tamen eis et eorum cuilibet propter praemissa poenitentiam salutare, et aliis eiusdem confessori arbitrio iniungendis, absolvere et liberare valeat, citra tamen facultatem dispensandi super aliqua irregularitate publica vel occulta, nota, defectu, incapacitate, seu inhabilitate, quoquomodo contracta, seu habilitandi et in pristinum statum restituendi etiam in foro conscientiae.

Publicatio huius bullae facta.

§ 4. Idcirco tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae districtae praeci-

mus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis, qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim absque ulla mora, retardatione vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, clerisque et populis sibi subiectis privatas¹ processiones et supplicationes, ut praefertur, celebrandas indicant.

§ 5. In contrarium facientibus, non obstantibus quibuscumque. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus, ut earundem praesentium transumptis vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis litteris, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die 1 martii MDCXXIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 1 martii 1629, pontif. anno vi.

CCCXXIV.

Confirmatio decreti Congregationis Rituum, quo declaratur domino cuiusdam terrae dioecesis Cephaludensis non licere iuxta chorum in ecclesia maiori uti throno seu sede in loco eminentiori cum gradibus et baldacchino ad instar sedis episcopalis¹.

¹ Forsan praefatas pro privatas legend. (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Recenset do-
bia episcopi Ce-
phaludensis.

Responsiones
ad dubia.

Episcopus de-
siderat auctori-
tate apostolica
confirmari.

Quod efficit
Urbanus.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit venerabilis frater episcopus Cephaludensis, quod, habito per eum ad venerabiles fratres nostros S. R. E. cardinales sacris ritibus praepositos recursu, quatenus dignarentur declarare, primum, videlicet, an comiti domino terrae de Isello, Cephaludensis diocesis, iuxta eorum in ecclesia maiori uti liceat throno seu sede in loco superiori et eminenti cum gradibus et baldacchino ad instar sedis episcopalis; secundo autem, an eidem comiti competat thurificatio per presbyterum pluviale gestantem; iidem cardinales responderunt, nihil ex supradictis domino terrae competere, prout in decreto desuper emanato plenius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, episcopus praedictus plurimum cupiat, decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia ac inviolabili observantia, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri:

§ 3. Nos, eius votis huiusmodi annuere, illumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praedictum, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; decretumque huiusmodi ac praesentes litteras valida, firma et efficacia esse et fore, ac ab iis,

ad quos spectat et in futurum spectabit, inviolabiliter observari;

§ 3. Et ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaramus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x martii MDCXXIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 10 martii 1629, pontif. anno vi.

CCCXXV.

Facultas episcopo Naulensi a censuris absolvendi duces et gubernatores reipublicae Genuensis, quod ipsi pro munitione unius propugnaculi usi sunt glebis ad mensas Saonensem et Naulensem spectantibus, absque Sedis Apostolicae licentia.

Venerabili fratri episcopo Naulensi,
Urbanus Papa VIII.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii nobiles viri dux et gubernatores

Ex Regest. in Secret. Brev.

Ita iudicari
decernit.

Obstantia tollit

Cum pro-
pter acceptio-
nem glebarum.

dux et guber-
natores in cen-
suras incurris-
sent.

Ab illis eos
Pontifex absol-
vit.

Necnon etiam
omnes, qui in
tali negotio se
ingererunt.

Reipublicae Ianuensis, quod ipsi in praesentibus belli motibus, ut fortalitium S. Laurentii et situm S. Stephani in Vado nuncupatum munirent, glebis absque Sedis Apostolicae auctoritate acceptis ex bonis partim ad Saonensem et partim ad Naulensem mensas episcopales spectantibus usi fuerint, censuras et poenas ecclesiasticas propterea inflictas incurrando.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipsi dux et gubernatores pretium glebarum huiusmodi solvere parati existant, et propterea super illius investimento, ut infra, necnon tam sibi, quam senatoribus et aliis, qui in glebarum huiusmodi occupatione, detentione et alienatione se ingesserunt, de opportuna absolutionis beneficio per nos provideri summo opere desiderant: nos, ducem et gubernatores praedictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum praepositorum consilio,

§ 3. Ducem et gubernatores praedictos, necnon senatores et alios, qui in dicta occupatione, detentione et alienatione se ingesserunt, ut praefertur, a quibuscumque censuris et poenis ecclesiasticis per eos praemissorum occasione quomodolibet incursis, apostolica auctoritate, tenore praesentium, absolvimus et totaliter liberamus, illisque poenas huiusmodi gratiose remittimus et condonamus; et insuper tibi committimus et mandamus, ut

una cum duabus primis dignitatibus, vel, in illarum defectum, antiquioribus canonicis ecclesiae Naulensis, ad dicti pretii investimentum huiusmodi procedas.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac felicis recordationis Pauli Papae II praedecessoris nostri de rebus Ecclesiae non alienandis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ecclesiae Saonensis et Naulensis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xiv martii MDCXXIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 14 martii 1629, pontif. anno vi.

CCCXXVI.

Confirmatio privilegiorum religionis Hierosolymitanae circa alienationes et praescriptiones suorum bonorum.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Militantis Ecclesiae regimini, meritis licet imparibus, divina providentia praesidentes, inter ceteras apostolicae servitutis curas, ei cum peculiari studio invigilamus, ut militarium Ordinum ad sanctae fidei catholicae defensionem et propagationem pie salubriterque institutorum bona in eisdem Ordinibus conserventur; et propterea ea, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris hac in parte sancita et decreta sunt, ut firmiora et validiora persistant, apostolicae confirmationis robore

Huius religionis privilegia confirmavit Urbanus Constit. LI, *Universalis*, tom. XIII, pag. 134; qui etiam moderavit Constit. Greg. XV, de conservatoribus, Constit. XC, *Exponi*, tom. XII, pagina 766; demum confirmavit ordinationes pro electione magni magistri, Constitut. cccxvi, *In specula*, tom. XIII, pag. 672.

Derogat ob-
stantibus.

Exordium.

communimus, aliasque disponimus, prout conspicimus in Domino salubriter expedire.

Clemens VII
edidit Constitu-
tiones de hac
materia.

§ 1. Alias siquidem felicis recordationis Clemens Papa VII¹ praedecessor noster donationes, concessionem, locationes, investituras et alias alienationes censuum, reddituum, iurium, iurisdictionum et bonorum quorumcumque ad baiulivas, prioratus, castellaniam empostae, praeceptorias, domos, hospitalia, beneficia et loca hospitalis S. Iohannis Hierosolymitani pertinentium, in illorum laesionem, iacturam vel detrimentum, etiam per personas dicti hospitalis, etiam cum renunciationibus, pactis, iuramentis et poenis desuper impositis et adiectis, ac instrumentis et litteris desuper confectis, et confirmationibus forsitan inde sequutis, etiam de licentia Sedis Apostolicae, absque tamen consensu seu expressa licentia magni magistri et conventus dicti hospitalis, quacumque praescriptione seu longissima pacifica possessione et detentione non obstantibus, cassavit, revocavit et annullavit ac irritavit, nulliusque roboris vel momenti fore, et pro infectis haberi decrevit, ac census, redditus, iura, iurisdictiones et bona alienata huiusmodi, ac etiam per quoscumque seculares occupata, usurpata et detenta, ad ius et proprietatem dicti hospitalis, seu illius baiulivarum, prioratum, castellaniam empostae, praeceptoriarum, domorum, hospitalium et beneficiorum praefatorum reduxit, illaque in integrum adversus concessionem, donationem et alias quaslibet alienationes praedictas, necnon investituras illarum praetextu quomodolibet quavis auctoritate factas et concessas in integrum ac in pristinum et eum statum, in quo antea erant, restituit, reposuit et plenarie reintegravit, illorumque detento-

¹ Erronee prorsus ed. Main. legit *Clem. VIII*, nam deinde dicitur ipsum secutus fuisse Pius IV. Ed. Cherub. legit *Clemens VII*, cuius tamen constit. in Bullario non est (R. T.).

res, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentes, ad illorum relaxationem per censuras ecclesiasticas et alia iuris remedia cogi et compelli posse voluit, et similes alienationes de cetero, sub excommunicationis latae sententiae et privationis beneficiorum per eos obtentorum poenis per contrafacientes eo ipso absque ulla declaratione incurrendis, fieri prohibuit, et, si fierent, illas viribus omnino carere decrevit. Postmodum vero recolendae memoriae Pius Papa IV similiter praedecessor noster per suas sub datum Romae apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicae MDLX kalendis iunii², pontificatus sui anno 1, sub plumbo expeditas litteras inter alia cassationem, revocationem, annulationem, decreta, reductionem, repositionem, restitutionem, reintegrationem, voluntatem, declarationem et prohibitionem huiusmodi motu proprio et ex certa scientia, ac de apostolica potestatis plenitudine approbavit, et confirmavit, et alias, prout in dictis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur³.

Quam confir-
mavit Pius Pa-
pa IV.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, propter malam nonnullorum praeceptorum seu commendatariorum dicti hospitalis administrationem, multa ipsius hospitalis bona contra illius statutorum seu stabilimentorum ac ordinationum capitularium, auctoritate apostolica confirmatorum, prohibitionisque huiusmodi formam usurpata et alienata reperiantur: nos, eiusdem hospitalis indemnitati, eiusque bonorum, ut praefertur, usurpatorum et alienatorum recuperationi et conservationi, quantum cum Domino possumus, providere volentes, motu proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolica potestatis plenitudine, praedictas Pii praedecessoris litteras quoad prae-

Urbanus
praedictas con-
firmat Constitu-
tiones.

¹ In Bullario tom. VII, pag. 55 habetur *iunii* (R. T.).
² Vide tom. VII, pag. 31.

missa emanatas, in iis tamen quae praesentibus non adversantur, approbantes, confirmantes et innovantes, omnes et quascumque alienationes censuum, reddituum et bonorum quorumcumque ad baiulivas, prioratus, castellaniam empostae, praeceptorias, domos, hospitalia, beneficia et loca hospitalis huiusmodi pertinentium, a personis religiosis dicti hospitalis, etiam de licentia dictae Sedis Apostolicae, sine consensu vel licentia magni magistri et conventus huiusmodi, in illorum laesionem, iacturam, vel detrimentum, cum quibusvis renunciationibus, pactis, iuramentis et poenis desuper appositis, ac instrumentis et litteris desuper confectis, et confirmationibus desuper a Sede Apostolica subsequutis, ad personarum religiosarum hospitalis huiusmodi, non autem regum vel principum, supplicationem, neque alias motu proprio huiusmodi, factas, quacumque praescriptione seu longissima pacifica possessione et detentione non obstante, tenore praesentium etiam cassamus, revocamus et annullamus, ac irritamus, nulliusque roboris vel momenti fore et pro infectis haberi decernimus; necnon baiulivas, prioratus, castellaniam empostae, praeceptorias, domos, hospitalia et beneficia praedicta adversus alienationes huiusmodi in integrum ac in pristinum et eum, in quo antea erant, statum restituimus, reponimus et plenarie reintegramus; bonorumque ut praefertur alienatorum detentores cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentes, ad illorum relaxationem per censuras ecclesiasticas et alia iuris remedia cogi et compelli posse volumus, et similiter decernimus. Litterasque Clementis et Pii praedecessorum huiusmodi, in et quoad omnia et singula praemissa, ad praesentium formam, tenorem et terminos reducimus ac restringimus; et inhiominus quascumque alienationes bo-

norum huiusmodi, si quas de cetero a personis religiosis praedictis, sine consensu vel approbatione magni magistri et conventus praedictorum, etiam de licentia per nos seu Romanos Pontifices successores nostros pro tempore existentes ad religiosorum quorumcumque, non tamen regum vel principum, supplicationem seu instantiam, nec alias motu proprio, quae suam habeant et sortiantur executionem et effectum, concedenda, fieri contigerit¹, ex nunc prout ex tunc nullas et invalidas, nulliusque roboris vel momenti fore et esse, nullique ius tribuere; praesentes vero litteras, etiam ex eo quod quicumque in praemissis quomodolibet interesse habentes ad praemissa concedendum seu concedi videndum vocati non fuerint, aut eisdem praemissis non consenserint, ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitiis, aut intentionis nostrae vel quopiam alio defectu notari, impugnari vel invalidari minime posse, sed illas semper et perpetuo validas, firmas et efficaces existere et fore, ac ab omnibus, ad quos spectat, inviolabiliter observari;

§ 3. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores et sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, pariter decernimus.

§ 4. Quocirca dilectis filiis causarum curiae camerae apostolicae generali auditori, ac nostris et Apostolicae Sedis in Franciae et Hispaniarum regnis nunciis, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, seu eorum quilibet, easdem praesentes litteras et in eis contenta quae-

Clausulas ap-
positas.

Deputat et
quiores.

¹ Edit. Main. legit *contigit* (R. T.).

cumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte magni magistri, priorum, baiulivorum, praeceptorum, militum et fratrum praedictorum, seu alicuius eorum, desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficaciae defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque firmiter observari, et singulos, quos ipsae concernunt, illis pacifice frui et gaudere; contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Contraria tollit.

§ 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, eiusdem Clementis et Pii praedecessorum litteris, necnon recolendae memoriae Bonifacii Papae VIII, similiter praedecessoris nostri, de unâ, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, et quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac etiam legibus, iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, contractibus et instrumentis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem im-

1 Male edit. Main. legit ipse (R. T.).

portantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâ in suo robore permanens, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prosus ubique fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xv martii MDCXXIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 15 martii 1629, pontif. anno vi.

CCCXXVII.

Religiosi Societatis Iesu non possunt uti facultate litterarum sanctae cruciatae, nec eligere aliud confessarium, quam assignatum a suis superioribus.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex ad ea sollicitudinis suae partes intendere debet, per quae religiosorum status in pace et quiete tutius conservetur.

§ 1. Sane, cum ratio doceat et experientia compertum sit, religionibus valde perniciosum existere, ut eorum religiosi licitum sit confessarium sibi eligere, et, licet felicitis recordationis Gregorius XIII, ac Clemens VIII et Gregorius XV¹ Romani Pontifices, praedecessores nostri, per suas in formâ Brevis litteras expresse prohibuerint, ne religiosi Societatis Iesu facultatibus cruciatae sanctae uti absque superiorum suorum licentiâ valerent,

¹ Perperam edit. Main. legit Gregorii XIII, ac Clementis VIII, et Gregorii XV (R. T.).

Transumptis
credi mandat.

Exordium.

Indicat concessiones alias
factas a Gregorio XIII, Clemente VIII et Gregorio XV.Assignat causas huius novae
Constitutionis.Declaratio, de
qua in rubricâ.

§ 2. Nihilominus, quia nonnulli existimant ex clausulis litterarum dictae cruciatae cuicumque ipsius Societatis privilegio derogari, et propterea ipsis religionis huiusmodi facultatibus uti licitum esse, speciali ad hoc nostro et Apostolicae Sedis opportuno remedio necesse sit:

§ 3. Nos, pro nostri pastoralis muneris debito ea, quae ipsius Societatis quieto et pacifico statui ac debitae superioribus obedientiae conservandae opportuna esse cognoscimus, salubriter providere volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ merâque deliberatione nostrâ, hac de apostolicae potestatis plenitudine, ac nostrâ perpetuo valiturâ Constitutione sancimus, nulli religiosorum eiusdem Societatis licere facultatibus cruciatae huiusmodi, in quacumque mundi parte publicatae vel publicandae, quoad eligendum confessarium et obtinendam absolutionem a casibus reservatis, uti, nec eis quoad hanc eligendi confessarium et obtinendam absolutionem praedictam facultatem cruciatae huiusmodi suffragari, minusque praesentes litteras sub quibuscumque eiusdem cruciatae concessionibus, extensionibus, prorogationibus et confirmationibus factis et pro tempore quomodolibet faciendis comprehendere.

Clausulae.

§ 4. Sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Obstantia tolluntur.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, statutis quoque et consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate

1 Aliquid deest, ex. gr. partem (R. T.).

aliâ roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu secretarii Societatis vel notarii publici subscriptis, et sigillo eiusdem Societatis vel personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur quae iisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxxi martii MDCXXIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 31 martii 1629, pontif. anno vi.

CCCXXVIII.

Confirmatio decreti congregationis rituum super usu baldachini et assistantium et aliorum ministrorum pro abbatibus Congregationis Olivetanae Ordinis S. Benedicti¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Silvius Favilla de Neapoli, procurator generalis congregationis monachorum montis Oliveti, quod nuper a venerabilibus fratribus nostris sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus sacris ritibus praepositis emanavit decretum tenoris subsequentis, videlicet:

Instante patre Don Silvio Favilla de Neapoli, procuratore generali congregationis monachorum montis Oliveti, nomine abbatum eiusdem congregationis, ut, attentâ antiquissimâ consuetudine solemniter cum baldachino et assistantibus in eorum ecclesiis celebrandi, recederetur quoad eos a decretis aliâ hac de re edi-

¹ Ista congregatio approbata fuit primo a Ioanne XXII ut in eius Const. XXXVI, Cum a nobis, tom. iv, pag. 310; sed de illa iterum vide ad Clem. VI, Const. m, Sollicitudinis, ibidem, pag. 472.

Fides transumptorum.

A sacra Congregatione rituum nuper emanavit decretum prout hic subiungitur.

tis in causis Firmanā xxviii ianuarii mdcvi, et in Neapolitanā xviii martii mdcxvii; sacra rituum congregatio, saepius audito eodem procuratore generali, et rationibus ab eo deductis mature consideratis, illustrissimo et reverendissimo domino cardinali Caesarino referente, censuit et declaravit, in hac parte recedendum esse a dictis sacrae congregationis decretis, et licere abbatibus Olivetanis, solemniter, in tribus tantum anni festivitatibus, celebrantibus, uti baldachino, sine auro tamen et pompā, necnon assistentiā unius presbyteri et duorum diaconorum ac aliorum sex, ad summum, monachorum, sacris indumentis coloris solemnitati convenientis paratorum, ultra diaconum et subdiaconum, qui in missā cantaturi sunt evangelium et epistolam: ita ut iidem abbates nullo modo teneant sedem abbatialem fixam et permanentem prope altare, ut sedes episcopalis relineri consuevit, sed eorum sedes retineatur in ecclesiā iis tantummodo diebus, quibus solemniter celebratur, et dicti sex monachi, ut supra parati, non in sedibus choralibus, sed super scabellis sedeant, in situ congruo iuxta ecclesiarum convenientem situm tunc appositis, panno laneo coopertis; dictis sacrae Congregationis decretis in causā Firmanā et Neapolitanā editis aliās in suo robore permansuris. Die xvii martii mdcxxix.

Ad instantiam
procuratoris ge-
neralis huius
Congregationis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, Silvius praefatus plurimum cupiat decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentiā inviolabilique observatione, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri:

Approbatur.

§ 3. Nos, specialem illi gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quo-

modolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus dicti Silvii eiusdem Congregationis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum huiusmodi, cum omnibus in eo contentis, apostolicā auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adii-cimus; ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 4. Decretum huiusmodi, necnon praesentes litteras valida, firma et efficacia esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere;

§ 5. Atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaramus.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticā constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die iv aprilis mdcxxix, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 4 aprilis 1629, pontif. anno vi.

CCCXXIX.

Episcopus Maceratensis, absente principe Masserani, deputatur gubernator ad Sedis Apostolicae beneplacitum, cum

Clausulae
praeservativae.

Contraria re-
moveniuntur.

Exemplis
danda fides.

facultate quamcumque in eodem principatum iurisdictionem exercendi¹.

Dilecto filio Iacobo Crispo Maceratensi,
Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Tuis in nos et hanc Sanctam Sedem fide et devotione², necnon integritate, doctrinā et rerum gerendarum usu, aliisque laudabilibus virtutum tuarum meritis inducimur, ut te rei, quae nobis maxime cordi est, administrandae libenter prae-ficiamus, firmā spe in Domino freti, te iuxta datam tibi a Domino prudentiam desiderio nostro cumulate satisfacturum.

Franciscus Philibertus princeps Masserani
ministros suos
in locis sibi sub-
iectis tuto mit-
tere non po-
test.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, dilectus filius nobilis vir Franciscus Philibertus Ferrerius Fliscus princeps Masserani, Vercellensis dioecesis, ob dissensiones seu differentias inter eum et universitates et homines locorum dicti principatus, ab eodem principatu qui feudum sanctae Romanae Ecclesiae existit dudum absens sit, nec officiales, seu ministros suos, qui ipsius principatus regimine et gubernio intendunt, tuto mittere valeat:

Episcopus Maceratensis de-
putatur gubernator.

§ 2. Nos, ne propterea dictus Franciscus Philibertus princeps, eiusque iurisdictionis, ac universitates et homines oppidorum seu locorum sub dicto principatu comprehensorum aliqua propterea detrimenta patiantur, simulque prospero illorum regimini et gubernio, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, motu proprio, et ex certā scientiā ac maturā deliberatione nostris, te dicti principatus, ac terrarum, oppidorum, castrorum, arcium et fortalitiorum, ac locorum quorumcumque, etiam speciali notā et expressione dignorum, in et sub dicto principatu quomodolibet comprehensorum, guber-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Erronee ut puto edit. Main. legit *fidei et devotionis* (R. T.).

natorem cum omnibus et singulis facultatibus, auctoritate, iurisdictione, honoribus, oneribus, provisione, salariis et emolumentis solitis et consuetis, et cum facultate in marchionatu Crepacorii et aliis castris seu locis sub illo comprehensis praetorem, in illisque ac dicto principatu aliisque locis infra expressis quoscumque alios officiales et ministros, etiam speciali notā et expressione dignos, ad tui nutum amovibiles pro iustitiā administrandā constituendi et deputandi, ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, apostolicā auctoritate, tenore praesentium facimus, constituimus et deputamus; tibi per praesentes committimus et mandamus, ut quam primum fieri poterit ad principatum huiusmodi personaliter te conferas, necnon in principatu, terris, oppidis, castris, arcibus, fortalitiis et locis praedictis quamcumque iurisdictionem civilem, criminalem et mixtam nostro et Apostolicae Sedis nomine exerceas, aliaque omnia et singula, quae pro felici principatus, oppidorum, terrarum, castrorum, arcium, fortalitiorum et locorum praedictorum, earumque universitatum et hominum gubernio prosperoque regimine necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna, facias, dicas, geras et exequaris: super quibus omnibus et singulis plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem, auctoritate et tenore praedictis, concedimus et impertimur.

§ 3. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae, ac sub indignationis nostrae, necnon rebellionis, ac etiam excommunicationis latae sententiae poenis, omnibus et singulis principatus, terrarum, oppidorum, castrorum, arcium, fortalitiorum et locorum praedictorum universitatibus, hominibus et personis, praetoribus, capitaneis, castellanis, magistratibus et aliis officialibus, ut te in gubernatorem huiusmodi, iuxta tenorem praesentium, re-

Atque omni-
bus universita-
tibus et locis,
in hoc tenore,
mandatur.

cupiant, tibi que pareant, faveant et assistant, tuaque iussa, monita et mandata, eâ qua decet obedientiâ et fide, exequantur et adimpleant, alioquin sententiam sive poenam, quam rite tuleris seu statueris in rebelles, ratam habebimus, et faciemus auctore Domino usque ad satisfactionem condignam inviolabiliter observari.

Contrarius derogatur.

§ 4. Non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti principatus, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Gubernator nihil recipere, praeter esculentâ et poculentâ potest.

§ 5. Volumus autem, quod de officio gubernatoris huiusmodi recte et fideliter exercendo, ac de non recipiendo aliquod genus muneris, praeter esculentâ et poculentâ quâ triduo consumi possint, in manibus nostri et eiusdem S. R. E. camerarii debitum praestes in formâ solitâ iuramentum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XVIII aprilis MDCXXIX, pontificatus nostri anno VI¹.

Dat. die 18 aprilis 1629, pontif. anno VI.

CCCXXX.

Cardinali de Richelieu absolvendi haereticos regni Franciae facultas conceditur².

Dilecto filio nostro Armando Ioanni, sanctae Romanae Ecclesiae presbytero cardinali de Richelieu nuncupato,

• Urbanus Papa VIII.

Dilecte fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Familias, de qua in rubrica.

Cum ad salutem animarum regni Franciae maxime pertinere existimemus, si cir-

¹ Hac eâdem die, litterisque eiusdem exempli, Pontifex deputavit praetorem marchionatus Crepacorii et aliorum castrorum seu locorum sub eodem marchionatu comprehensorum, quae etiam sunt feuda sanctae Romanae Ecclesiae.

² Ex Regest. in Secret. Brev.

cumspectioni tuae haereticos poenitentes et ad gremium sanctae Romanae Ecclesiae redeuntes recipiendi et absolvendi facultatem concedamus: nos, qui pro pastoralis munere id unum procurare tenemur, ut haereticarum pravitate errores ex hominum mentibus evellantur, et, si quae oves a veritatis semitâ deviarunt, in viam salutis revocentur, necnon de singulari pietate, prudentiâ, religionis zelo, aliisque eximiis virtutibus, quibus illarum largitor Altissimus personam tuam multipliciter insignivit, plurimam in Domino fiduciam habentes, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium, generalium adversus haereticam pravitatem inquisitorum a sanctâ Sede Apostolicâ specialiter deputatorum, consilio, tibi, ut, ad decennium proximum tantum, quoscumque regni Franciae, illiusque provinciarum, et dominiorum eidem regno subiectorum, ad te recurrentes utriusque sexus, tam laicos quam clericos, et cuiusvis Ordinis regulares, haereticos, schismaticos, et a fide catholicâ apostatas atque aberrantes, non tamen Italos, aut alios apud quos viget sacrum inquisitionis officium, in iudicio delatos et condemnatos, ab haeresibus, apostasiâ et schismate, necnon¹ excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, quas propter haereses et excessus huiusmodi quomodolibet incurrerunt, dummodo corde sincero et fide non fictâ haereses, schismata et errores huiusmodi coram notario et testibus, publice vel privatim prout casus exegerit ac tibi visum fuerit, detestati fuerint, anathematizaverint et abiuraverint², ac se in gremium sanctae Matris Ecclesiae recipi et admitti humiliter postulaverint, et praestito per eos iureiurando promiserint, quod talia deinceps

¹ Male edit. Main. legit nec (n. t.).

² Erronee, ut puto, edit. Main. habet obiuraverint (n. t.).

non committent, neque committentibus praestabunt auxilium, consilium vel favorem, in formâ eiusdem Romanae Ecclesiae consuetâ, in utroque foro, necnon quibusvis criminibus, excessibus et delictis, etiam in casibus Sedi Apostolicae reservatis, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, iniunctâ eis et eorum cuilibet pro modo culpa poenitentia saluari, et aliis iniungendis prout eorum saluti expedire cognoveris, in foro conscientiae dumtaxat, auctoritate nostrâ absolvere et liberare, eosque gremio eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae et unioni fidelium reconciliare, ceteraque in praemissis necessaria et opportuna facere, dicere, gerere et exequi libere et licite possis et valeas, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, facultatem et auctoritatem concedimus et impertimur.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV maii MDCXXIX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 4 maii 1629, pontif. anno VI.

CCCXXXI.

Prohibitio, ne ecclesiastici, tam seculares quam regulares, Neapolitani, nec in aedibus suis, nec in ecclesiis, vel earum ambitu, lectiones legum, medicinae, vel aliarum artium liberalium ecclesiasticis prohibitarum legant².

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Inter ceteras apostolicae servitutis curas, in illam iugiter incumbimus, ut publica gymnasia ad iuventutem liberalium artium disciplinis excolendam instituta feliciter dirigantur; quapropter ea quae felici co-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

rum directioni obesse, aut impedimento esse possent, quantum in nobis est, removemus et prohibemus, in hocque sollicitudinis nostrae partes libenter interponimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Cum itaque, sicut pro parte dilecti filii nobilis viri Antonii Fernandez de Toledo ducis de Alva, regni Neapolis proregis, nobis nuper expositum fuit, ipse pro felici publicorum studiorum civitatis Neapolitanae directione per nos ut infra provideri summo opere desideret: nos, eiusdem Antonii ducis et proregis votis in praemissis, quantum cum Domino possumus, annuere, prosperoque et felici eorundem studiorum regimini et gubernio consulere volentes, supplicationibus dicti Antonii ducis et proregis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ne in civitate Neapolitanâ ecclesiastici, tam seculares quam cuiusvis Ordinis et instituti regulares, absque Sedis Apostolicae licentiâ, in aedibus suis, nec in ecclesiis, aut in ecclesiarum ipsarum ambitu, nec in monasteriis aut domibus regularibus, legum, medicinae, vel aliarum artium liberalium, ecclesiasticis a iure prohibitarum, lectiones legant, neque per quemcumque et eorum quibuscumque legi permittant, praesertim tempore, quo eadem lectiones in publicis scholis dictae civitatis publice legentur, sub excommunicationis et aliis per modernum et pro tempore existentem nostrum et dictae Sedis munium in regno Neapolis pro tempore commorantem intelligendis seu declarandis poenis, cui opportunam ad hoc tribuimus facultatem, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, interdicimus et prohibemus.

Prohibitio, de qua in rubrica.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et

Derogatio contrariorum.

litteris apostolicis in contrarium praemis-
sorum quomodolibet concessis, confirmatis
et innovatis; quibus omnibus et singulis,
illorum tenores praesentibus pro plene et
sufficienter expressis habentes, illis aliis
in suo robore permansuris, hac vice dum-
taxat specialiter et expresse derogamus;
ceterisque contrariis quibuscumque.

Præservatio
lectionum theo-
logiae et artium
liberalium ec-
clesiasticis per-
missarum.

§ 3. Per praesentes autem, lectiones sa-
crae theologiae, aliarumque liberalium
artium ecclesiasticis permissarum, quae
etiam per laicos in eisdem aedibus, seu
ambitu ecclesiarum, vel in monasteriis, seu
domibus regularibus, aut alibi, pro servitio
etiam ecclesiasticorum, et privatim lege-
rentur, nullatenus intendimus prohibere.

Transumptis
danda fides.

§ 4. Volumusque, quod earumdem prae-
sentium transumptis, etiam impressis, manu
alicuius notarii publici subscriptis, et si-
gillo dicti nuntii munitis, eadem prorsus
fides in iudicio et extra habeatur, quae
ipsis praesentibus haberetur, si forent ex-
hibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die ix maii
MDCXXIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 9 maii 1629, pontif. anno vi.

CCCXXXII.

Quod priores generales Ordinis Eremitarum S. Augustini, utentes aliquâ facultate seu concessione a Sede Apostolica per litteras obtentâ, in patentium litterarum expeditionibus, earum tenores de verbo ad verbum inserant; neque ullo pacto quibusdam clausulis oraculum sapientibus in huiusmodi expeditionibus posthac uti audeant.

1 Istius Ordinis materiam habes supra ad Const. xxix, *Licet* Alexander IV, tom. III, pag. 635; alia vero quae ibi non habes tamquam posterius edita vide in ipsius Urbani VIII Constit. cxxxiv, *Romanus*, tom. XIII, pag. 320; Vivae vocis oracula

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Commissi nobis per abundantiam divi-
nae gratiae pastoralis officii debitum pos-
tulat, ut in his, per quae regularium
personarum paci et quieti consulitur, liti-
busque et discordiis obviam itur, eiusdem
officii partes, etiam per opportuna declarationis ministerium, interponamus, prout
conspicimus in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§ 1. Cum itaque, sicut dilecti filii priores
provinciales Ordinis fratrum Eremitarum
S. Augustini Hispaniarum et Indiarum
nobis nuper exponi fecerunt, a decennio
citra dilecti filii modernus et alii priores
generales Ordinis praedicti, qui pro tem-
pore fuerunt, in eorum patentibus litteris
quibusdam clausulis oraculum sapientibus,
nimirum *facto verbo cum Romano Pontifice, sive, auctoritate apostolicâ nobis ad hoc specialiter commissâ*, aliisque simili-
bus, quando scilicet suarum litterarum
patentium expeditionibus seu concessio-
nibus, quin effectum sortiantur, litterae
apostolicae obsistant¹, uti coeperint, ex
hoc autem quamplurimae lites et discor-
diae ac scandala orta iam sunt et in dies
oriantur:

1 Causae pro-
pter quas,

§ 2. Nos, inconvenientibus huiusmodi op-
portunae declarationis nostrae remedio
obviam ire volentes, motu proprio, et ex-
certâ scientiâ ac maturâ deliberatione no-
stris, apostolicâ auctoritate, tenore prae-
sentium, decernimus et declaramus, mo-
dernum et alios dicti Ordinis priores
generales vivae vocis oraculum a nobis
et pro tempore existente Romano Pontifice
nequaquam habuisse neque habere;

Urbanus de-
clarat modernos
et alios priores
huius Ordinis
non habuisse,
neque habere a
Romano Pontifice
vivae vocis
oracula.

§ 3. Sicque, et non aliter; ab omnibus
censeri et observari, atque ita per quos-

Atque ita ab
omnibus cense-
ri, observari et

omnia revocavit, praeter ea quae facta fuerunt
a sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus et eo-
rum manu firmata, Greg. XV in Const. LXV, *Romanus*, tom. XII, pag. 706.

1 Videretur legendum *obsistunt* (R. T.).

iudicari debere
decernit.

cumque iudices ordinarios et delegatos,
etiam causarum palatii apostolici audito-
res, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardina-
les, ac Sedis Apostolicae nuntios, iu-
dicari et definiri debere, ac irritum et
inane, si secus super his a quoquam, qua-
vis auctoritate, scienter vel ignoranter,
contigerit attentari.

Inhibet, ne
de cetero hu-
iusmodi clausu-
lis oraculum sa-
pientibus utan-
tur sub poenis
ipso facto, ut
hic, incurren-
dis.

§ 4. Inhibentes propterea in virtute
sanctae obedientiae ac sub officii prioris
seu vicarii generalis, vocisque activae et
passivae privationis, necnon excommuni-
cationis maioris latae sententiae ipso facto
incurrendae, ac aliis arbitrii nostri poenis,
ne de cetero perpetuis futuris temporibus
modernus et pro tempore existens prior
seu vicarius generalis dicti Ordinis prae-
dictis vel aliis acquipollentibus clausulis
in eorum patentibus litteris uti ullo modo
audeant seu praesumant;

Modum uten-
di facultatibus
ab Apostolica
Sede obtentis
in suarum pa-
tentium expedi-
tionibus prae-
scribit.

§ 5. Sed, si eos aliquâ facultate seu con-
cessione apostolicâ motu proprio concessâ
vel ab eis iam obtentâ uti oportuerit, lit-
teras nostras et Romani Pontificis pro
tempore existentis desuper expeditas, sci-
licet earum tenores de verbo ad verbum,
integre in suis patentibus litteris inserant;
aliis, firmis remanentibus poenis prae-
dictis, eorum litterae patentes huiusmodi
nullae sint eo ipso.

Contra Ma
prohibet ob-
stare.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus
opus sit, dicti Ordinis, et quibusvis aliis,
etiam iuramento, confirmatione apostolicâ,
vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis
et consuetudinibus, privilegiis quoque, in-
dultis et litteris apostolicis eidem Ordini,
illiusque priori generali, et quibusvis aliis,
sub quibuscumque tenoribus et formis, ac
cum quibusvis clausulis et decretis, in con-
trarium quomodolibet concessis, confir-
matis et innovatis; quibus omnibus et
singulis, eorum omnium tenores praesen-
tibus pro plene et sufficienter expressis
habentes, illis aliis in suo robore perman-

suris, hac vice dumtaxat specialiter et ex-
presse derogamus; ceterisque contrariis
quibuscumque.

Huius bullae
exemplis credi
mandat.

§ 7. Volumus autem, quod praesentium
transumptis, etiam impressis, manu alicu-
ius notarii publici subscriptis, et sigillo
alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ
constitutae munitis, eadem prorsus fides
ubique adhibeatur, quae ipsis praesen-
tibus adhiberetur, si forent exhibitae vel
ostensae.

Datum in Arce Gandulphi, Albanensis
dioecesis, sub annulo Piscatoris, die xv
mai MDCXXIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 15 maii 1629, pontif. anno vi.

CCCXXXIII.

Prohibitio imposterum concedendi exemptiones officiorum (et praesertim eas quibus fratres provinciales, definitores aut visitatores vel praedicatores maiores nuncupati Ordinis Eremitarum sancti Augustini gaudent) fratribus eiusdem Ordinis, qui ea numquam exercuerunt, absque Sedis Apostolicae expressâ licentiâ.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Inter ceteras apostolicae servitutis cu-
ras, quibus circa universalis Ecclesiae re-
gimen assidue premimur, ea nos precipue
sollicitos habet, ut personae regulares,
divini numinis obsequiis sub suavi reli-
gionis iugo mancipatae, iuxta regularia
earum instituta in pacis amoenitate salu-
briter regantur et gubernentur; et pro-
pterea, si qua² earum felici gubernio
obesse, aut in earum regularis disciplinae
observantiâ aliquod detrimentum vergere
cognoscimus, ea, quantum cum Domino

Exordium.

1 De hoc Ordine vide in Const. cxxxiv, *Romanus*, tom. XIII, pag. 320.

2 Edit. Main. legit quae (R. T.).

possumus removemus et prohibemus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Causae huius
Constitutionis.

§ 1. Cum itaque, sicut dilecti filii priores provinciales provinciarum tam Hispaniarum quam Indiarum occidentalium Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini nobis nuper exponi fecerunt, regularis disciplinae observantia in eodem Ordine a nonnullis annis citra plurimum defecerit, praesertim ab eo tempore quo eiusdem Ordinis priores generales nimia facilitate, et nullo habito respectu, concedunt exemptiones officiorum dicti Ordinis fratribus, qui ea numquam exercuerunt, unde infinitae confusiones et discordiae oriuntur, eo quod eadem exemptiones fratribus, ut plurimum, minus benemeritis eas favoribus et aliis modis extorquentibus conceduntur, quandoquidem rationi consentaneum minime videatur, ut aliquis religiosus officii, quod numquam exercuit, exemptionibus gaudeat aequae ac illi qui illud exercuerunt, dilectus vero filius modernus dicti Ordinis prior generalis, ut asserunt, multis fratribus dicti Ordinis qui numquam provinciales fuerunt, ut provincialium absolutorum, aliis vero qui numquam definitores extiterunt, ut definitorum, et aliis qui numquam verbum Dei praedicarunt, ut eiusdem verbi Dei praedicatorum exemptionibus gaudeant, concessit et indulsit.

Prohibitio, de
qua in rubrica.

§ 2. Nos, inconvenientibus huiusmodi, quantum cum Domino possumus, occurrere volentes, supplicationibus eorundem provincialium nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ne de cetero praedictus modernus et pro tempore existens dicti Ordinis prior seu vicarius generalis exemptiones officiorum ulli dicti Ordinis professori, qui ea prius non exercuerit, et praesertim eas exemptiones quibus illi, qui provinciales, definitores aut visitatores vel praedicatores maiores

nuncupati fuerunt, gaudent, absque expressa Sedis Apostolicae licentia concedere audeat seu praesumat, sub poena excommunicationis ipso facto incurrendae, ac privationis vocis activae et passivae, et suspensionis ab officio, apostolica auctoritate, tenore praesentium, interdiciamus et prohibemus; decernentes nihilominus irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem priori seu vicario generali, ac aliis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illarum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxv maii mdcxxix, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 25 maii 1629, pontif. anno vi.

Contraria tol-
luntur.

Huius bullae
exemplis danda
fides.

CCCXXXIV.

Facultatibus cruciatae eligendi confessarium et obtinendi absolutionem a casibus reservatis uti non possunt monachi Ordinis sancti Benedicti congregationis Portugalliae¹.

Urbanus Papa VIII, .
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Romanus Pontifex ad ea sollicitudinis suae partes intendere debet, per quae religiosorum status in pace et quiete tutius conservetur.

Monachi Congregationis Portugalliae confessarios sibi eligunt, qui a casibus reservatis eos absolvant vigore privilegiorum cruciatae.

Quod effecti non posse declarat Pontifex.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius modernus abbas generalis monachorum Ordinis S. Benedicti congregationis Portugalliae nobis nuper exponi fecit, monachi dictae congregationis in vim facultatum cruciatae sanctae confessarios sibi eligant, qui eos a casibus reservatis absolvant, non sine gravi regularis disciplinae detrimento:

§ 2. Nos, pro nostro pastoralis muneris debito, ad ea quae ipsius congregationis felici regimini et gubernio ac quieto et pacifico statui esse cognoscimus opportuna intenti, supplicationibus dicti abbatis generalis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, nulli religiosorum dictae congregationis licere facultatibus cruciatae huiusmodi, in quacumque mundi parte publicatae vel publicandae, quoad eligendum confessarium et obtinendam absolutionem a casibus reservatis, uti, nec eis, quoad hanc² eligendi confessarium et obtinendum absolutionem praedictam, facultates cruciatae huiusmodi suffragari, minusque praesentes litteras sub quibuscumque eiusdem cruciatae concessionibus, extensionibus, prorogationibus et confirmationibus factis et pro tempore quomodolibet faciendis comprehendere;

Clausulas apponit.

§ 3. Sicque per quoscumque iudices

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Deesse videtur partem, uti sup. p. 55 (R. T.).

ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublata eis, et eorum cuilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, statutis quoque et consuetudinibus, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogat ob-
stantibus.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
credi mandat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx maii mdcxxix, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 30 maii 1629, pontif. anno vi.

CCCLXXXV.

Exemptio concessa Clericis Regularibus Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum a processionibus et aliis actibus publicis¹.

Urbanus episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Debitum pastoralis officii nobis ex alto commissi requirit, nosque ad id promptos excitat, ut regularium², studio piae vitae, et puerorum institutionis sedulo vacantium, ne ipsi ab illis distraherentur, quantum cum Domino possumus libenter annuamus.

Exordium.

¹ De istorum Clericorum Regularium Congregatione notavi in Const. ALII Greg. XV, In summo, tom. II, pag. 627.

² Videtur hic deesse aliquid e. g. votis (R. T.).

Causae huius
exemptionis.

§ 1. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilecti filii ministri generalis religionis seu congregationis clericorum regularium Matris Dei Scholarum Piarum nuncupatorum petitio continebat, videlicet:

'Clerici, presbyteri, alique superiores et personae dictae religionis, seu congregationis; a principio eiusdem religionis institutionis, ut, iuxta pium eorum institutum, a quibuscumque occupationibus expediti, puerorum in bonis litteris et probis moribus ac doctrinā christianā aliisque piis et salubribus documentis eruditioni et instructioni et animarum salutī consulere et invigilare possint, ad publicas processiones, quae in civitatibus et locis in quibus ipsa religio seu congregatio propagata est celebrantur, et ab Ordinariis locorum indicuntur, convenire minime consueverint, nihilominus ipsius religionis seu congregationis clerici, presbyteri, alique superiores praedicti, diversis in locis, ab eorundem locorum Ordinariis, processionibus huiusmodi, contra eorum instituta, etiam sub censuris ecclesiasticis, interesse, et eas passim comitari cogantur, unde non solum ab eorum piis exercitiis non parum retrahuntur, sed etiam gravissima iurgia et dissensiones inter eos et aliarum religionum fratres seu monachos super praeceminentiā oriri consueverunt; cum autem, sicut eadem petitio subiungebat, eorundem clericorum, presbyterorum, superiorum et personarum institutioni non conveniat ad similes processiones accedere, et propria eorum instituta praetermittere, ipsique, pro fugiendis scandalis quae praecedentiae huiusmodi causā inter eos et aliarum religionum fratres seu monachos huiusmodi intercedere possent, cupiant ab interessentiā in processionibus publicis huiusmodi, ut in-

1 Syntaxis quae sequitur, requireret particulas Cum, licet (R. T.).

fra, eximi et liberari; quare pro parte eiusdem ministri generalis nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus in praemissis opportune providere de benignitate apostolicā dignaremur:

§ 2. Nos igitur, qui iustis et honestis petentium votis libenter annuimus, eaque favoribus prosequimur opportunis, ipsos ministrum generalem, ac clericos, presbyteros, superiores, et religionis seu congregationis Scholarum Piarum huiusmodi singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, ex voto Congregationis venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium Concilii Tridentini interpretum, eidem ministro generali, ac primodictae religioni, seu congregationi, illiusque clericis, presbyteris, superioribus et personis nunc et pro tempore existentibus, quod ipsi, extra Urbem videlicet ex nunc de cetero perpetuis futuris temporibus, in Urbe vero arbitrio dilecti filii nostri nunc et Romani Pontificis pro tempore existentis vicarii in dictā Urbe in spiritualibus generalis, quibuscumque processionibus et aliis quibuscumque actibus publicis quocumque tempore de more vel consuetudine aut aliās pro tempore faciendis et celebrandis, aut ab Ordinariis locorum quibusvis indicendis, interesse minime teneantur, nec ubique locorum per quoscumque Ordinarios huiusmodi, aliasque personas, inviti cogi aut compelli possint, auctoritate apostolicā perpetuo concedimus et indulgemus; ipsosque desuper ab eisdem Ordinariis vel aliis personis molestari, perturbari, aut inquietari nullatenus unquam posse,

Exemptio, de qua in rubrica.

Decretum irritans.

§ 3. Irritumque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac synodalibus, provincialibusque editis et edendis constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Sanctio poenalis.

§ 5. Nulli ergo omnino hominum illeceat hanc paginam nostrae absolutionis, concessionis, indulti et decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXXIX, kalendis iunii, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 1 iunii 1629, pontif. anno VI.

CCCXXXVI.

Absolvit regem catholicum eiusque ministros a censuris in quas incurrerant ob exactum ante obtentum beneplacitum apostolicum ab ecclesiis et ecclesiasticis regnorum Castellae et Legionis subsidium octodecim millionum¹.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholico,

Urbanus Papa VIII.

Charissime in Christo fili noster, salutem et apostolicam benedictionem.

Cum Philippus rex propter exactionem, sine Sedis Apostolicae licentia, vectigalium ab ecclesiasticis in censuras incurrisset;

§ 1. Nuper a nobis emanarunt litterae tenoris subsequentis, videlicet: *Carissimo in Christo filio nostro Philippo, etc.*² Cum autem, sicut eiusdem maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, tu gabellas seu sisas praedictas super vino, aceto, oleo et carne in praedictis Castel-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Non debet eas esse in Bullario.

lae et Legionis regnis pro servitio sive subsidio decem et octo millionum nummorum aureorum, iuxta praeinsertarum litterarum formam et tenorem persolvendo, et per laicos subditos eorundem regnorum Castellae et Legionis tibi oblato impositas, etiam ab ecclesiis et ecclesiasticis personis eorundem regnorum per ministros seu officiales tuos, antequam nostra et Sedis praedictae licentia seu approbatio super praemissis accederet, per nonnullos menses exegeris vel exigi feceris, contra sacrorum canonum et generalium conciliorum necnon Bullae in die Coenae Domini legi et publicari consuetae dispositionem:

§ 2. Nos, maiestatis tuae ac ministrorum seu officialium tuorum praedictorum conscientiae consulere, teque ac illos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, supplicationibus eiusdem maiestatis tuae nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, te ac ministros seu officiales tuos praedictos a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, per te ac ministros seu officiales tuos praedictos praemissorum occasione quomodolibet incursis, modis et formis infrascriptis, dictā auctoritate apostolicā, absolvimus et liberamus, dictasque poenas ac pecunias, ad quancumque summam accedentes¹, ex gabellis seu sisas huiusmodi per eosdem ministros seu officiales tuos ab ecclesiasticis, ut praefertur, exactas, tibi gratiose remittimus et condonamus.

§ 3. Volumus tamen, ut poenitentiam, quam confessarius idoneus, omnino eligendus, tibi ac ministris et officialibus praedictis propter praemissa duxerit iniungendam, adimplere omnino teneamini, aliās praesentes nullae sint.

¹ Videtur potius legendum ascendentes (R. T.).

Eum absolvit Pontifex.

Mandatque per eum adimplere debet confessarius a confessariis imponenda.

Per praesen-
tem absolutio-
nem non intel-
ligitur absolutus
ab aliis exaccio-
nibus indēbitis.

§ 4. Non intendimus autem ex hac no-
stra absolutione et condonatione indnetam
censeri seu induci posse futuris tempo-
ribus aliquam etiam tacitam facultatem
vel approbationem gabellarum indebite
exactarum vel exigendarum per quoscum-
que ab ecclesiis et ecclesiasticis praedi-
ctis, nec etiam in aliquo praeinsertis lit-
teris derogare, nec praeiudicare, minusque
novennium vel summam decem et octo
millionum huiusmodi ampliare, quinimo
praesentes litteras, omniaque et singula
in eis contenta, omnino et cum effectu
observari et adimpleri, pecuniasque con-
donatas huiusmodi in praedicta summa
decem et octo millionum clero excompu-
tari debere, alioquin presentes nullas eo
ipso fuisse et esse declaramus et decer-
nimus.

Derogatio con-
trariarum.

§ 5. Non obstantibus apostolicis, et in
universalibus, provincialibusque et syno-
dalibus concilis editis, generalibus vel spe-
cialibus constitutionibus et ordinationibus,
ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die II iunii
MDCXXIX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 2 iunii 1629, pontif. anno VI.

CCCXXXVII.

Confirmatio quarundam constitutionum
in capitulo generali fratrum Discal-
ceatorum recollectorum nuncupatorum
Ordinis beatae Mariae de Mercede Re-
demptionis captivorum¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Sacri apostolatus ministerio per abun-
dantiam divinae gratiae (nullis licet nobis

¹ De his fratribus vide notata ad Constitutio-
nem CCCI (al. 276), Cum sicut, sup. pag. 6. Et
separationem a Calceatis, Const. CCL (al. 229),
In Sede, huius Pontificis, tom. XIII, pag. 565.

suffragantibus meritis) praesidentes, ex
iniuncti nobis muneris debito, religioso-
rum Ordinum quorumcumque in Ecclesia
Dei militantium prosperum statum, feli-
cemque directionem sinceris desiderantes
affectibus, his, quae¹ propterea praesertim
in eorumdem Ordinum capitulis genera-
libus provide sancita fuisse comperimus,
ut firma perpetuo et illibata persistent,
exactiusque observentur, apostolicae no-
strae confirmationis robor libenter adii-
cimus, eiusdemque muneris partes propen-
sis studiis impertimur, prout conspiciamus
in Domino salubriter expedire.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit
dilectus filius Alonsus de Sanctissimo Sa-
cramento fratrum Discalceatorum recol-
lectorum nuncupatorum Ordinis beatae
Mariae de Mercede Redemptionis captivo-
rum procurator generalis, quod in capitu-
lo generali eorumdem fratrum de mense
maii anni proxime praeteriti MDCXXVIII ce-
lebrato, pro felici prosperoque ipsorum
fratrum regimine et gubernio constitutio-
nes editae fuerunt tenoris subsequentis,
videlicet:

(Hic Summus Pontifex inserit duas di-
stinctiones continentes capita sexaginta
septem; scilicet in prima distinctione ca-
pita quadraginta, nempe: cap. I ubi No-
stri instituti ratio, religionisque nomen
exponitur; cap. II De uniformi vitâ ab
omnibus etiam superioribus observanda;
cap. III De indispensabili perpetuitate
regulae et constitutionum; cap. IV De
officio divino; cap. V De horis cum cantu
solemniter celebrandis; cap. VI De aliis
ad ecclesiam et missarum celebrationem
spectantibus; cap. VII De oratione men-
tali; cap. VIII De suffragiis mortuorum;
cap. IX De horis fratrum obedientiae;
cap. X De disciplinis; cap. XI De silen-
tio; cap. XII De clausura et modo exeundi;

¹ Perperam edit. Main. legit hisq. (N. T.).

Petitio pro-
curatoris gene-
ralis.

cap. XIII De ieiuniis; cap. XIV De cibo;
cap. XV De honesta animi recreatione
post prandium; cap. XVI De vestitu;
cap. XVII De praelatorum circa commu-
nem usum et epistolas providentiâ;
cap. XVIII De infirmis; cap. XIX De fra-
tribus iter agentibus; cap. XX De re-
demptione captivorum; cap. XXI De his,
qui pro redemptione captivorum eleemo-
synas petunt; cap. XXII De redemptori-
bus; cap. XXIII De ordinibus recipiendis;
cap. XXIV De confessionibus et confesso-
ribus; cap. XXV De confessoribus monia-
lium; cap. XXVI De officio concionatorum;
cap. XXVII De levi culpa et de eius poena;
cap. XXVIII De gravi culpâ et de poenâ
ei exhibendâ; cap. XXIX De graviore culpâ
et de poenâ ei debitâ; cap. XXX De gra-
vissimâ culpâ et de poenâ ei exhibendâ;
cap. XXXI De proprietariis; cap. XXXII
De apostatis et fugitivis; cap. XXXIII De
incorrigibilibus et eorum expulsionem;
cap. XXXIV De aliquibus declarationibus
in poenis praedictis observandis; cap. XXXV
De absolutione apostatae vel excommuni-
cati; cap. XXXVI De recipiendis ad Or-
dinem; cap. XXXVII De modo et caere-
moniis quibus habitus conferri debet;
cap. XXXVIII De instructione novitiorum;
cap. XXXIX De professione; cap. XL De
tradendo habitu manentibus in seculo, et
de recipiendis ad beneficia Ordinis.

In secunda vero distinctione capita vi-
ginti septem, nempe: cap. I De capitulo
generali; cap. II De electoribus capituli
generalis et eorum convocatione; cap. III
De electione vicarii generalis; cap. IV De
aliis ad electionem et capitulum spectan-
tibus; cap. V De electione et officio pro-
curatoris generalis romanae curiae et
regiae; cap. VI De officio vicarii gene-
ralis; cap. VII De capitulo provinciali;
cap. VIII De electione provincialis; cap. IX
De vicario provinciali et eius electione;
cap. X De primâ die capituli provincia-

lis et de electione definitorum et procu-
ratoris generalis provinciae; cap. XI De
secundâ die capituli provincialis; cap. XII
De tertiâ die capituli provincialis; ca-
pul. XIII De quartâ die et absolutione
capituli provincialis; cap. XIV De officio
provincialis; cap. XV De electionibus in
communi et in particulari; cap. XVI De
statu omnium provinciarum, et de qui-
busdam aliis ad totum Ordinem spectan-
tibus; cap. XVII De definitibus, eorum-
que officio; cap. XVIII De officio com-
mendatorum; cap. XIX De officio vicarii
conventus; cap. XX De capitulo conven-
tuali; cap. XXI De visitatore; cap. XXII
De ordine sedendi; cap. XXIII De colle-
giis et studentibus in eis; cap. XXIV De
bibliothecâ, litterarumque exercitio in
aliis conventibus; cap. XXV De posses-
sionibus habendis et de domibus acce-
ptandis de novo; cap. XXVI De bonis
temporalibus; cap. XXVII De modo ser-
vando in petendis eleemosynis).

Prosequitur Bulla.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio
subiungebat, praedictus Alonsus plurimum
cupiat praeinsertas constitutiones huius-
modi, pro firmiori illarum subsistentiâ
ac inviolabili observantiâ, apostolicae no-
strae confirmationis robore communiri;
nobis propterea, eorumdem fratrum no-
mine, humiliter supplicari fecit, ut desu-
per opportune providere de benignitate
apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, qui constitutiones hu-
iusmodi aliquibus Romanae curiae prae-
latis pietate, prudentiâ, doctrinâ et reli-
gionis zelo praestantibus diligenter exa-
minandas et ubi opus foret corrigendas
commisimus, fratres praedictos speciali-
bus favoribus et gratiis prosequi volentes,
eorumque singulares personas a quibus-
vis excommunicationis, suspensionis et
interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis,

Petitio a Pon-
tificis praedicta-
rum Constitutio-
num confir-
matio.

Confirmatio pro-
curatoris gene-
ralis.

CCCCXXVIII.

Confirmatio restitutionis provinciae Saxoniae fratrum Minorum de Observantia, mediante recuperatione conventuum et manibus haereticorum, etc.¹

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Iosephus Bergaigne Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Observantia nuncupatorum defensor generalis, ac super provincias Germaniae, Belgii, Hyberniae, Angliae, Scotiae et alias commissarius etiam generalis, quod alias, in capitulo generali eiusdem Ordinis ultimo celebrato, statutum et decretum fuit, ut postliminio provinciae Saxoniae S. Crucis nuncupata² dicti Ordinis restitueretur, prout restituta existit. Unde, concessa postmodum per nos eidem Iosepho per alias nostras in simili formâ Brevis expeditas litteras facultate omnes nimirum regulares domus ipsius Ordinis in partibus Germaniae existentes, et in antea per haereticos seu alios indebite occupatas, recuperandi, et exinde plurimis regularibus domibus huiusmodi recuperatis, divinâ favente clementiâ, dictus Iosephus dominicâ sextâ post Pentecostem anni proxime praeteriti MDCXXVIII praedictum capitulum provinciale ipsius provinciae S. Crucis in domo regulari montis S. Mariae prope Fuldâ eiusdem Ordinis celebravit.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praedictus Iosephus plurimum cupiat provinciam huiusmodi ad Dei gloriam sic restitutam, quo firmitus subsistat, omnia pristina eius iura sibi competentia per nos apostolicâ auctoritate confirmari; ideo nobis humiliter supplicari

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Vel legendum *nuncupatae*, vel antea *provincia loco provinciae* (R. T.).

Decretum capituli generalis.

Iosephus Bergaigne pristina iura provinciae S. Crucis competentia petit confirmari.

fecit, ut desuper opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Cui anodit Pontifex.

§ 3. Nos igitur, prospero felicique dictae provinciae statui, quantum cum Domino possumus, consulere, dictumque Iosephum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, restitutionem praedictae provinciae ut supra factam, omniaque et singula illius iura sibi olim quomodolibet competentia, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus.

Clausulae.

§ 4. Decernentes praesentes litteras aliasque praedicta valida, firma et efficacia existere, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac eidem provinciae in omnibus et per omnia plenissime suffragari; et ita per quoscumque iudices et commissarios quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantia tolluntur.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis danda fides.

§ 6. Volumus autem, quod praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis,

manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx iunii MDCXXIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 20 iunii 1629, pontif. anno vi.

CCCCXXIX.

Facultas cardinali ab Harach, et apostolico apud imperatorem nuntio, cum eodem imperatore super bonis, decimis, primitiis, rebus, iuribus et actionibus quibuscumque, ad ecclesiasticos regni Bohemiae, non tamen ad hospitale S. Ioannis Hierosolymitani, spectantibus, conveniendi et transigendi¹.

Urbanus Papa VIII,
ad futuram rei memoriam.

Inter gravissimas, multiplicesque apostolicae servitutis curas, quibus pro nostri pastoralis officii debito iugiter angimur, illa nos praecipue sollicitos habet, ut sacrosancta fides catholica, dispersis atque conculeatis inimici hominis zizaniis, ubique gentium inviolata vigeat et propagetur, haeresesque et alii damnati errores e mentibus christifidelium, ubi peccatis hominum facientibus irrepserunt, per immensam Dei bonitatem penitus evellantur, quapropter nos, qui militantis Ecclesiae regimen, omnimodamque universi Domini gregis a Christo Domino curam in beatissimo Petro apostolorum principe accepimus, etsi nos ad omnium salutem procurandam debitores agnoscamus, iis tamen provinciis peculiare pastoralis vigilantiae studium impendimus, quae dex-

Provenium.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, constitutiones praeinsertas huiusmodi, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti et alios quoscumque defectus, si qui in praemissis aut eorum aliquo quomodolibet intervenerint, supplemus.

Decretum irritum.

§ 4. Decernentes easdem constitutiones ac praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, atque ab eisdem fratribus nunc et pro tempore existentibus firmiter et inviolabiliter perpetuo observari et adimpleri; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, dictaque sedis nuntios, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis credi debet.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ii iunii MDCXXIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 2 iunii 1629, pontif. anno vi.

terâ Domini faciente virtutem e manibus haereticorum non ita pridem ereptae opem et operam nostras magis implorare dignoscuntur, piosque catholicorum principum conatus atque desideria ad id tendentia favoribus et gratiis prosequimur opportunis.

Causae concedendae facultatis.

§ 1. Cum itaque, concitatâ retroactis temporibus in regno Bohemiae per principes et potestates tenebrarum rebellionem, furentibusque, etiam armatâ haeresi, seditionibus, bellisque intestinis, multa bona et iura ecclesiastica partim direpta partim occupata et usurpata fuerint, ac ad praesens detineantur; charissimus vero in Christo filius noster Ferdinandus Romanorum rex in imperatorem electus, pro suo avito et spectato religionis ac fidei catholicae huiusmodi zelo, profligatis, auxiliante Domino Deo exercituum, rebellibus haereticis, sedatisque armorum motibus, fidei praedictae in dicto regno, et illi adiacentibus provinciis, bonorumque ecclesiasticorum restitutioni totis viribus incubuerit et eorumdem haereticorum conversioni, haeresumque praedictarum extirpationi piâ sollicitudine iugiter invigilet:

Facultas, de qua in rubrica.

§ 2. Nos, sperantes negotium restitutionis, extirpationis et conversionis praedictarum eo faciliores progressus habiturum fore, quo maior in ecclesiasticorum bonorum et iurium possessionibus, in dictis regno et provinciis, praeteritorum temporum huiusmodi confusione, ut praefertur occupatis, usurpatis et detentis, nedum benignitas et indulgentia ab hac sanctâ Sede ostendatur, sed etiam indemnitati ecclesiarum praedictarum, quantum cum Domino possumus, consulatur; nobisque persuadentes praedictum¹ Ferdinandum Romanorum regem in imperatorem electum, ob praeclaram eius in nos et Sedem eandem observantiam, atque in reductione regni

¹ Male prius edit. Nain. leg. praedictarum (R. T.).

et provinciarum huiusmodi ad eiusdem Ecclesiae gremium et verae fidei praedictae confessionem nostramque et pro tempore existentis Romani Pontificis obedientiam singulare studium, infrascriptâ facultate tamquam maternâ¹ suae pietatis exercendae usurum, eamque ostensurum, tam in ecclesiis, monasteriis et locis piis, quae adhuc extant, conservandis et manutenendis, quam dirutis et eversis in dies instaurandis, occupatisque recuperandis, hisque sufficienter dotandis, ac reliquis denique vulneribus, quae eorumdem temporum confusione ecclesiae ipsae maxima acceperunt, medendis et sanandis; de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotio propagandae in universo mundo fidei praepositorum consilio, dilecto filio nostro Ernesto Adalberto S. R. E. presbytero cardinali ab Harach nuncupato, ecclesiae Pragensis ex concessione et dispensatione apostolicâ praesuli, necnon venerabili fratri Ioanni Baptistae archiepiscopo Thessalonicensi, nostro et Sedis praedictae apud eundem Ferdinandum regem in imperatorem electum nuntio, super bonis, decimis, primatiis, rebus, iuribus et actionibus quibuscumque ecclesiasticis regni Bohemiae praedicti (non tamen ad hospitale S. Ioannis Hierosolymitani quomodolibet spectantibus), cuiuscumque qualitatis, quantitatis et valoris fuerint, ac quocumque praetextu vel causâ occupata et usurpata sint ac detineantur, tam nostro et eiusdem S. Sedis quam cleri secularis et regularis eiusdem regni nominibus, cum praedicto Ferdinando Romanorum rege in imperatorem electo conveniendi, concordandi et transigendi, ac de eisdem bonis disponendi, prout ad fidei catholicae in eodem regno propagationem ac manutentionem eisdem expedire

¹ Syntaxis certo errata, nec facile emendabilis: posset ex. g. legi *infrascripta facultate tamquam occasione maternas*, etc. (R. T.).

visum fuerit (reservatâ tamen nobis et eidem Sedi de bonis, iuribus et redditibus vigore praesentium assignandis nostro et dictae Sedis arbitrio ad Dei servitium et ecclesiarum dicti regni utilitatem disponendi omnimodâ facultate et potestate), plenam et liberam potestatem et auctoritatem, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impertimur.

Derogatio contrariorum.

§ 3. Non obstantibus nostris de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, et exprimendo, valore beneficiorum, ac de non tollendo iure quaesito, aliisque cancellariae apostolicae regulis, necnon pia memoriae Simmachi, quae incipit *Non liceat*, ac Pauli II, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, de rebus Ecclesiae non alienandis, et quibusvis aliis apostolicis, necnon in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis generalibus vel specialibus constitutionibus et ordinationibus, ac quarumcumque ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum foundationibus, ac etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die vii iulii MDCXXIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 7 iulii 1629, pontif. an. vi.

CCCXL.

Confirmatio decreti a sacra Rituum Congregatione editi super usu baldacchini

et ministrorum ac aliarum caeremoniarum pro abbatibus congregationis Cassinensis, aliâs S. Iustinae de Padua¹.

Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Dominicus Pinellus monachorum congregationis Cassinensis Ordinis S. Benedicti procurator generalis, quod aliâs a venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus sacris ritibus praepositis emanavit decretum tenoris subsequentis, videlicet:

Cum aliâs, de anno MDCVI, sub die xxviii ianuarii, sacra rituum Congregatio, instante archiepiscopo Firmano, interdixit priori S. Catharinae Ordinis Canonicorum Regularium in eorum ecclesiâ usum aliquarum caeremoniarum, et de anno MDCXVII, sub die xviii martii, illud decretum ad instantiam bonae memoriae cardinalis Caraffae archiepiscopi Neapolitani extenderit ad omnes priores et abbates cuiuscumque Ordinis, etiam Cassinensis; ab hoc decreto reclamavit procurator generalis Cassinensis, et ad sacram Congregationem recursum habuit, asserens suam Congregationem indefensam fuisse; et, re mature ac diligenter discussâ, referente bonae memoriae cardinali Lancellotto, sacra Congregatio, de anno MDCXVIII sub die xii martii, censuit, quoad usum baldachini et quorundam ministrorum in aliis decretis prohibitorum², recedendum esse a praedictis decretis de annis MDCVI et MDCXVII emanatis, et licere eisdem abbatibus, quando solem-

Recebat decretum sacrae Congregationis rituum emanatum super pontificali-bus ad favorem abbatum Congregationis Cassinensis.

¹ De hac congregatione vide notata ad Constit. II, Iulii II, *Super cathedram*, tom. v, pagina 400. Et de definitorum electione, eorumque vacatione ab officio ac dictâ auctoritate, nonnulla ordinavit istemet Pontifex sup. in Constit. CCXC (al. 267), *Commissi*, tom. xiii, pag. 661.

² Forsan legendum *prohibitum* (R. T.).

niter celebrant, uti baldachino et apparatu, iuxta eorum antiquissimam consuetudinem, ita tamen, ut modeste cum debita convenientia, sine pompa et auro, atque in tribus ad summum festivitibus quolibet anno, utantur, prout in dictis decretis latius continetur. Nunc demum archiepiscopus Florentinus ad sacram Congregationem accedens instetit, prohiberi abbati S. Mariae eiusdem civitatis Florentinae Ordinis Cassinensis usum baldachini et dictorum ministrorum, et aliarum multarum caeremoniarum in dedecus et praedictum suae archiepiscopalis dignitatis vergentium; et, citato et interveniente patre domino Dominico Pinello eiusdem Congregationis Cassinensium procuratore generali, et partibus saepe ac saepius auditis, ac negotio diligenter discusso, referente illustrissimo et reverendissimo domino cardinali Pio, eadem sacra rituum Congregatio, inhaerendo dicto ultimo decreto facto de anno MDCXVIII, censuit et declaravit, licere abbatibus Cassinensibus, quando solemniter celebrant (quod in tribus ad summum festivitibus facere eis permittitur) uti baldachino, sine auro tamen et pompa, et aliquibus etiam ministris paratis sacris indumentis; quia vero numerus horum ministrorum in aliquibus eorum monasteriis erat valde excessivus, vetuit ac prohibuit, ne iidem abbates solemniter ut supra celebrantes alios possint habere ministros sacris indumentis paratos, quam duos diaconos et presbyterum assistentes, diaconum et subdiaconum pro cantandis evangelio et epistola, ac sex ad summum alios, duos cum pluvialibus, duos cum planetis, et duos cum tunicellis coloris temporis convenientis; quoad reliqua vero in dictis decretis de annis MDCVI et MDCXVII emanatis contenta, sacra Congregatio eadem decreta confirmavit, et, quatenus opus sit, innovavit, inhibens omnibus abbatibus Cassinensibus, ac serio praecipiens, ut in

reliquis omnibus ea ad unguem inviolabiliter observent; eorumque dispositioni addidit, ut supradicti abbates nullo modo debeant, nec possint, habere, nec tenere sedem suam abbatialem fixam et permanentem prope altare, ut sedes episcopalis retineri consuevit; minusque liceat supradictis sex monachis, paratis ut supra, sedere in sedibus choralibus, ut canonico rum secularium mos est, sed sedes pro abbate solemniter celebrante retineatur in ecclesia iis tantummodo tribus diebus quibus ipse abbas solemniter celebrat, dictique sex monachi parati sedere debeant loco congruo iuxta ecclesiarum convenientem situm super scabellis ad hunc effectum tunc appositis panno laneo coopertis. Die XXIX ianuarii MDCXXVIII.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, Dominicus praedictus plurimum cupiat praeinsertum decretum huiusmodi, quo firmius subsistat et inviolabiliter observetur, apostolicae nostrae confirmationis robore communiri, nos eius votis huiusmodi annuere, illumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertum decretum huiusmodi apostolica auctoritate tenore praesentium perpetuo approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; ac omnes et singulos tam iuris quam facti et quosvis alios defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, aut intervenisse dici vel censi possent, supplemus.

Quod instantiam procuratoris generalis approbat aliquo confirmat.

Clausulas praeservativas apponit.

Ita indicari decernit.

Exequutores deputati.

Derogat obstantibus.

§ 3. Decretumque huiusmodi, necnon praesentes litteras, cum omnibus in eis contentis, semper et perpetuo valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac eidem Congregationi illiusque abbatibus ac monachis et personis in omnibus et per omnia plenissime suffragari, neque illos a quoquam quavis auctoritate super praemissis quovis modo impediri, molestari, inquietari, vel perturbari umquam posse nec debere;

§ 4. Et ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaramus.

§ 5. Quocirca dilectis filiis nostris et Apostolicae Sedis nuntiis, ac causarum curiae camerae apostolicae generali auditori per praesentes committimus et mandamus, quatenus, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte abbatum et monachorum dictae Congregationis requisiti fuerint, seu aliquis eorum requisitus fuerit, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ abbates et monachos praedictos praemissorum omnium et singulorum commodo et effectui pacifice frui et gaudere; non permittentes illos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari vel inquietari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 6. Non obstante felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri

de una, et in concilio generali editâ de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die XI iulii MDCXXIX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 11 iulii 1629, pontif. anno VI.

CCCXLI.

Unio quarundam domorum regularium provinciarum novi regni Granatensis, seu Quitensis, in Indiis Occidentalibus, fratrum Discalceatorum Ordinis Eremitarum S. Augustini, sub gubernio fratrum Calceatorum eiusdem Ordinis existentium, fratribus Discalceatis dicti Ordinis Congregationis Hispaniarum.

1 De hisce fratribus vide Gregorii XV Const. L (al. 49), *Pastoralis*, et aliam eiusdem Constitutio-

**Urbanus Papa VIII,
ad perpetuam rei memoriam.**

Prooemium.

Universalis Ecclesiae regimini, nullis licet nostris suffragantibus meritis, sed immensâ Redemptoris nostri benignitate praepositi, ex iniuncti nobis muneris debito, christifidelium sub suavi religionis iugo et strictioris observantiae regulis Altissimo famulantium votis, per quae prospero, felicique eorum statui atque progressui opportune consulitur, libenter annuimus, ac desuper eiusdem muneris partes propensis studiis interponimus, ut iidem christifideles in pacis amoenitate ac iustitiâ et sanctitate coram Domino felicioribus in dies proficere valeant incrementis.

Fratres Discalceati Ordinis eremitarum sancti Augustini provinciae novi regni Granatensis sub cura fratrum Calceatorum eiusdem Ordinis existentes plurimum cupiunt huius Congregationis fratrum Discalceatorum Hispaniarum accedente expresso consensu prioris generalis et vicarii dictae Congregationis.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus de Resurrectione procurator generalis fratrum Discalceatorum nuncupatorum Ordinis Eremitarum S. Augustini domorum regularium beatae Mariae de Candelaria ac sanctae Crucis de la Popa in provinciâ novi regni Granatensis, necnon S. Iosephi de Panama, eiusdem seu Quitensis provinciae, in Indiis Occidentalibus, sub curâ et gubernio fratrum Calceatorum eiusdem Ordinis existentium, quod fratres praedicti, pro maiori divini cultus incremento, ac catholicae religionis propagatione, et felici eorum statu et directione, se et eorum domos praedictas dilectis etiam filiis fratribus Discalceatis iam nuncupatis dicti Ordinis Congregationis Hispaniarum per nos, ut infra, uniri et incorporari plurimum desiderant, et ad hoc dilectorum filiorum prioris generalis dicti Ordinis ac vicarii dictae Congregationis expressus accedit assensus; quare nobis humiliter

tionem LXXVII (al. 75), *Ad sacram*, ibid. pag. 731. Praeter quae, scito hunc sanctissimum Pontificem Congregationem Italiae horum fratrum in quatuor provincias divisisse ut in Constitut. cix, *Ad uberes* (al. 189), ut tom. xiii, pag. 479.

supplicari fecerunt, ut eorum votis huiusmodi annuere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, qui religiosorum Ordinum quorumcumque in Ecclesia Dei militantium pacem, felicemque statum sinceris desideramus affectibus, Franciscum et fratres primodictos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis regularium praepositorum consilio, fratres Discalceatos primodictos eorumque domos praedictas fratribus Discalceatis Congregationis Hispaniarum Ordinis huiusmodi (ita ut unum corpus simul unamque Congregationem sub eisdem legibus, constitutionibus et iuribus constituent, nec aliqua inter eos sit differentia;

§ 3. Ipsique primodicti fratres Discalceati secundodictis fratribus huiusmodi sese conformare, necnon vicario generali dictae Congregationis et commissario ab eo ad domorum regularium praedictarum regimen et gubernium pro tempore deputando subesse, eisque debitam obedientiam et reverentiam in omnibus praestare debeant;

§ 4. Ita tamen, ut iidem primodicti fratres conventuum Indiarum huiusmodi in eorum negotiis et causis possint libere et licite recurrere etiam per viam appellationis ad priorem generalem dicti Ordinis S. Augustini, necnon ad Sedem Apostolicam, omisso medio, non secus atque si dicta unio quoad hoc facta non fuisset),

Urbanus monasteria dictae provinciae unit praedictas Congregationi ita ut unum corpus inter se absque aliqua differentia constituent.

Fratres provinciae sic unitae vicarii generalis dictae Congregationis et commissarii ad eorum gubernium deputandi obedientiae subesse debere declarat.

Et securum ad priorem generalem Ordinis sancti Augustini, ac Sedem Apostolicam concedit.

apostolicâ auctoritate, tenore praesentium perpetuo unimus, annectimus et incorporamus.

Eisdem privilegiis omnia et indulta ipsi Congregationi competentia concedit, ac eis pariformiter uti indulget.

§ 5. Eisque primodictis fratribus et regularibus domibus, quod omnibus et singulis privilegiis, indultis, favoribus, exemptionibus, libertatibus, immunitatibus, indulgentiis, concessionibus et gratiis, quibus alii praedictae Congregationis fratres eorumque domus de iure, usu, consuetudine, privilegio, aut aliâs quomodolibet utuntur, fruuntur et gaudent, ac uti, frui et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, pari modo et absque ullâ prorsus differentiâ uti, frui, potiri et gaudere libere similiter et licite possint et valeant in omnibus et per omnia, perinde ac si ab initio erectionis dictae Congregationis primodicti fratres eorumque domus regulares praedictae eidem Congregationi unitae et incorporatae fuissent, auctoritate et tenore praedictis concedimus et indulgemus.

Clausulas praeservativas addit.

§ 6. Decernentes praesentes litteras et in eis contenta quaecumque semper et perpetuo valida, firma et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac primodictis fratribus in omnibus et per omnia plenissime suffragari;

Decretum irritans apponit.

§ 7. Sicque, et non aliter, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuntios, iudicari et definiri debere, irritumque et inane, si quid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria tollit.

§ 8. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon Ordinis et Congregationis, ac domorum et provinciarum huiusmodi, etiam

iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Exemplis ad idem modat.

§ 9. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi iulii MDCXXIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 16 iulii 1629, pontif. anno vi.

CCCXLII.

*Episcopo Osnaburgensi facultas conceditur erigendi academiam in ipsâ civitate Osnaburgensi, cui quidem academiae ceterarum academiârum privilegia conceduntur*¹.

**Urbanus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Salvatoris et Domini nostri Iesu Christi vices licet immeriti gerentes in terris, ingenti utique desiderio ducimur, et curâ propensioris sollicitudinis excitamur, ut academiae, aliaque litterarum studia, per quae tenebrosa ignorantiae caligo expellitur, scientiarum thesaurus acquiritur, veritas agnoscitur, pestifera haeresis ex-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

tirpatur, funditusque tollitur, fides catholica et divinus cultus augetur, atque ad specialis et temporalis gaudii gloriam pervenitur, laudabilibus incrementis dirigant¹ ubilibet, et propensius invalescant, in illis polissime locis et partibus, quae idonea et accomoda fere noscuntur ad multiplicanda doctrinae semina, et germina salutaria producenda.

Causae academiam erigendi.

§ 1. Sane, pro parte venerabilis fratris nostri Francisci Guglielmi episcopi Osnaburgensis et sacri Romani imperii principis nobis nuper exhibita petitio continebat, quod civitas Osnaburgensis [in qua olim clarae memoriae memoriae Carolus Magnus Romanus² rex et imperator augustus, post fundatam et institutam in eâ, quam Saxoniae metropolim esse cupiebat, sedem episcopalem, scholas publicas, in quibus sacra theologia et liberales artes ac lingua potissimum graeca et hebraica publice docerentur, et quas quasi seminarium, e quo viri eruditi in totam Saxoniam prodirent, esse voluerat, fundaverat et instituerat, cuiusque et fundatoris mens fuerat, ut scholae huiusmodi (quae iam ab octuaginta circiter annis, iniuriâ temporum et bellorum ac pestiferae haeresis, qua tota fere dioecesis Osnaburgensis, in qua etiam parochiae supra tercentae enumerantur infecta est, et parochis doctis destituta, aboleverunt³) publicae ac totius quasi Saxoniae primariae essent, prout ex ipsis historiis et antiquis illorum temporum monumentis facile colligi potest] celebris admodum et populosa, ac situ ad fluvium Hasan iucundo, atque ad studia, tum propter illius ac locorum vicinorum incolarum bonam indolem, tum⁴

propter annonae et com meatus opportunitatem, aliasque commoditates, non parum commoda existit, necessariumque omnino videtur ad evellendam haeresim, formandos parochos, et ecclesias recte procurandas (eo maxime, quia in vicinis ditionibus principatibusque impiarum¹ Lutheri et Calvinii sectatores publicas pravae² dictarum sectarum et erronei dogmatis habent scholas seu academias, nempe Hemstadiensem, Bremensem, Rentelensem, Marsburgensem, Giessensem, et forsitan alias, ad quas illius dioecesis multi incolae proficiunt, haustumque ibi haeresum virus in civitatem et dioecesim, populumque et plebem, uti experientia docet, effundunt), quod sine solidâ philosophiae et theologiae traditione ac disciplinâ fieri nequit, ut viri eruditi ad pastoralia officia formentur.

§ 2. Et propterea idem Franciscus Gulielmus episcopus, provide advertens, si³ in ipsâ civitate, utpote ad id, ut praefertur, non parum apta et commoda, pro infrascriptis facultatibus academia, ut infra, erigatur, maxima tam Ecclesiae quam universae reipublicae christianae commoda esse inde oritura, et hac viâ adolentes ingeniosos, qui incredibili cum sumptu, parique animi et corporis periculo, in exteris regiones obligantur, esse remansuros, et ibi frequentes atque idoneos, tam ex civitate et dioecesi huiusmodi, quam aliis finitimis civitatibus, oppidis et locis, etiam haereticis, non defuturos, qui ad huiusmodi studia concurrant⁴;

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipse Franciscus Gulielmus episcopus academiam pro philosophiâ et theologiâ publicâ⁵ in ipsâ civitate Osnaburgensi per nos ut infra erigi atque institui, aliaque infrascripta fieri atque ordinari summopere desideret; quare pro parte eiusdem Francisci Guglielmi episcopi nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus ipsius civitatis Osnaburgensis decori et venustati, ac illius civium et dioecesanorum animarum saluti et commoditatibus in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur:

Ad quod faciendum facultates eidem conceduntur.

§ 4. Nos igitur, attendentes, quod ex litterarum studio animarum salus maxime procuratur, ipsumque Franciscum Gulielmum episcopum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, a.que aedificiorum ad usum dictae academiae constructorum situationes, confines, vocabula, denominationes, qualitates et quantitates praesentibus pro expressis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, in ipsâ civitate Osnaburgensi et in aedibus a collegio per eundem Franciscum Gulielmum episcopum magno sumptu constructis unam publicam academiam, in qua a religiosis Societatis Iesu, seu aliis professoribus vel lectoribus, philosophia et theologia scholastica publice doceantur, ad instar aliarum academiarum, tam in transalpinis provinciis et regnis, quam aliâs ubilibet institutarum, ex nunc, prout postquam idem Franciscus Gulielmus episcopus sufficientem dotem pro praemissis omnibus de propriis patrimonialibus aut aliis laicalibus bonis (non autem ex redditibus beneficiorum ecclesiasticorum) vel pro illorum¹ dote aut in alios pios usus destinatis et relictis, perpetuo,

¹ Nescio an illorum, aut potius illius nempe academiae legendum sit (R. T.).

valide et efficaciter ac realiter et cum effectu donaverit et assignaverit, et non aliâs, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo, sine tamen alicuius praeiudicio, erigimus et instituimus; illique sic erectae et institutae, pro eius onerum supportatione, redditus, per eundem Franciscum Gulielmum episcopum, ut praefertur, assignandos, ex nunc, prout postquam illos assignaverit, dictâ auctoritate etiam perpetuo applicamus et appropriamus.

§ 5. Et insuper eiusdem academiae rectori, magistris, doctoribus, lectoribus, praeceptoribus, scholaribus, aliisque illius ministris et officialibus ac personis, nec non membris et subditis pro tempore existentibus, quod omnibus et singulis privilegiis, facultatibus, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, antelationibus, praerogativis, favoribus et gratiis, tam spiritualibus quam temporalibus, quibusvis aliis tam superioris quam inferioris Germaniae academiis, illarumque rectoribus, magistris, doctoribus, lectoribus, praeceptoribus, scholaribus, ac aliis ministris, officialibus et personis, illarumque membris et subditis, pro tempore etiam existentibus, in genere vel in specie, aut aliâs quomodolibet, apostolicâ vel aliâ auctoritate, aut aliâs quomodolibet concessis, seu etiam praescriptis, ac imposterum concedendis vel praescribendis, ac quibus illi et illae de iure, usu, privilegio vel consuetudine, aut aliâs quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad instar, sed pariter et pariformiter ac aequipollenter, et sine ullâ prorsus differentiâ, etiam per viam communicationis, seu novae concessionis (dummodo tamen illa sint in usu, nec revocata, nec sub aliquâ revocatione comprehensa, sacrisque canonibus et Concilii

Et huiusmodi academiae rectorum ac scholarum privilegia conceduntur.

¹ Verbum dirigant non satis aptum videtur; forsitan legendum erigantur (R. T.).

² Forsan legendum Romanorum (R. T.).

³ Neutrorum more verbum aboleo heic adhibetur, ut notat Forcellini in h. voce h. b. (R. T.).

⁴ Vocula tum addimus (R. T.).

¹ Deest aliquid, ex. g. haeresum (R. T.).

² Vel lege pravarum, vel adde doctrinae (R. T.).

³ Perperam edit. Main. legit se pro si (R. T.).

⁴ Syntaxis manet inabsoluta (R. T.).

⁵ Forsan legendum publicam nempe academiam, vel publice docendis (R. T.).

Quam Franciscus episcopus erigi curat.

Et petit.

Tridentini decretis minime contraria), uti, potiri et gaudere;

Doctoribus
quoque conces-
sa privilegia.

§ 6. Et praeterea, quod eiusdem academiae, vigore earundem praesentium erectae, scholares, tam seculares quam quorumvis Ordinum et militiarum regulares, illuc undecumque advenientes, qui inibi philosophiae et theologiae studebunt, ut, eorum¹ in facultatibus huiusmodi peractis cursibus, ac aliis servatis servandis, prout moris est, et in aliis, tam superioris quam inferioris Germaniae, studiorum generalium universitatibus observari consuevit et solet, et tam ibi studentes, quam etiam alii, qui in aliis similibus academiis et universitatibus quibuscumque catholicis studuerint et post suorum studiorum in eisdem facultatibus cursus peractos eo advenierint, inibi ad baccalaureatus, licentiae et magisterii gradus promoveri, et, postquam promoti fuerint, disciplinas et artes in quibus graduati fuerint, tam in praedicta, quam aliis quibuscumque academiis, seu studiorum generalium universitatibus et aliis gymnasiis quibuscumque, ac aliis etiam ubilibet voluerint, docere, legere, interpretare, ac in dictis disputare, necnon quoscumque gradui seu gradibus per eos susceptis convenientes actus exercere;

Eisdem episcopo potestas
facta condendi
statuta

§ 7. Postremo dicto Francisco Gulielmo episcopo, ut ipse et pro tempore existens episcopus Osnaburgensis, una cum rectore ipsius academiae, ut praefertur, erigendae, pro felici et prospero regimine et administratione academiae huiusmodi, illiusque rectorum, magistrorum, doctorum, lectorum et aliorum eius officialium electione, nominatione, receptione, administratione, et scholarium institutione, visitatione et correctione, quaecumque statuta, ordinationes et capitula licita et ho-

¹ Vox eorum praeter rem esse videtur; vide quatenam supplenda; forsitan legendum studiorum (R. T.).

nesta, ac sacris canonibus et Concilii Tridentini decretis ac constitutionibus apostolicis non contraria¹, edere, condere et promulgare, ac pro rerum et personarum ac temporum varietate et qualitate, mutare, corrigere, reformare, ac alia de novo edere, condere et ordinare, necnon super illorum observatione poenas per contumaces et contravenientes vel infractores incurrendas imponere, libere et licite valeant, auctoritate apostolica et tenore praemissis indulgemus.

§ 8. Demum dictas praesentes, tamquam in divini cultus et honorum operum ac fidei orthodoxae augmentum tendentes, perpetuo validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere; sicque, et non alias, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuncios, iudicari et definiri debere, ac, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

§ 9. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis apostolicis, necnon in synodali-bus, provincialibusque conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quarumcumque aliarum universitatum studiorum generalium ac academiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statulis et consuetudinibus, privilegiis quoque et litteris apostolicis, eisdem academiis, illarumque rectoribus, aliisque superioribus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibusque decretis, in ge-

¹ Edit. Main. legit *contrarias* (R. T.).

Clausulae.

Derogatio
contrariorum.

nere vel in specie, aut alias quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausulae
poenales.

§ 10. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae erectionis, institutionis, applicationis, appropriationis, indulti, decreti et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXXIX, XI kalendas septembris, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 22 augusti 1629, pontif. anno VI.

CCCXLIII.

Taxa reddituum exigendorum pro clericis alendis in seminario Romano denovo praescripta¹.

Urbanus Papa VIII,

Urbis.

Confirmatio applicationis seu assignationis annuorum reddituum pro manutentione seu subventionem seminarii in Urbe erecti.

Motu proprio, ecc.

Refertur taxam
factam a Pio IV.

§ 1. Cum, sicut nobis innotuit, pridem felicitis recordationis Pius Papa IV prae-

¹ De alumni seminariorum materiam lege in Const. xxv Clem. VIII, *Ea semper fuit*, tom. IX, pag. 573; ubi vide quid dicti alumni gerere debeant quoad pietatem, preces, virtutes, orationem, et litterarum studium.

decessor noster, pro perpetua seminarii puerorum ecclesiastici per eum in Urbe apostolica auctoritate erecti et instituti, necnon illius, eiusque rectoris et aliorum, aliorumque ministrorum pro illius servitio necessariorum, sustentatione, annuam et perpetuam pecuniariam collectam seu taxam super diversorum Urbis et illius districtus monasteriorum seu aliorum regularium diversorum Ordinum locorum, necnon eiusdem Urbis basilicarum, mensarum capitularium, ac aliarum, cum cura et sine cura, ecclesiarum, ac beneficiorum et cappelliarum, fructibus distincte impositam et repartitam, ac per monasteriorum seu aliorum regularium locorum huiusmodi abbates, seu alios superiores, aut perpetuos commendatarios, vel alios administratores, quavis auctoritate et dignitate etiam cardinalitatu fungentes, necnon basilicarum et aliarum collegiatarum capitula, ceterarumque ecclesiarum cum cura et sine cura huiusmodi rectores, ac perpetuos beneficiatos et cappellanos, beneficia et cappellanas huiusmodi pro tempore obtinentes, annis singulis, in certis tunc forsitan expressis terminis, ipsius seminarii rectori, aut eius ministris, vel procuratoribus, pro rata quemlibet tangente, integre solvendam, iuxta normam, seu ordinem, impositionis taxae huiusmodi desuper emanatam, tenoris sequentis, videlicet:

Nota monasteriorum, capitulorum, parochiarum, cappellarum et ecclesiarum, quae manutentioni clericorum seminarii contribuere debent.

Monasterium Criptaeferratae, scuta centum quinquaginta, Taxa.
Monasterium Farfense, scuta centum quinquaginta.
Monasterium Sublacense, scuta ducentum quinquaginta.

Monasterium S. Gregorii, scuta octuaginta quinque,
 Monasterium Trifontium, sc. ducentum,
 Monasterium S. Laurentii, scuta sexaginta,
 Capitulum S. Mariae Maioris, scuta centum triginta,
 Capitulum S. Petri in Vaticano, scuta mille trecentum,
 Capitulum S. Ioannis Lateranensis, scuta ducentum decem et octo,
 Capitulum S. Laurentii in Damaso, scuta centum triginta duo,
 Capitulum S. Mariae in Transtiberim, scuta sexaginta sex,
 Capitulum S. Mariae Rotundae, scuta quindecim,
 Capitulum S. Mariae in Viàlatà, scuta centum septem, obolos quadraginta,
 Capitulum S. Marci, scuta quindecim, obolos septuaginta quinque,
 Capitulum S. Nicolai in carcere, scuta duodecim,
 Capitulum S. Eustachii, scuta sexaginta tria, obolos quinquaginta,
 Capitulum S. Angeli in Foropiscium, scuta viginti septem, obolos quinquaginta,
 Capitulum Ss. Iuliani et Celsi, scuta triginta octo, obolos quinquaginta,
 Capitulum S. Anastasiae, scuta decem,
 Capitulum S. Mariae in Cosmedin, scuta triginta octo, obolos quinquaginta,
 Capitulum S. Laurentii in Lucina, scuta undecim,
 Parochialis ecclesia S. Mariae in Posterula, scuta quinque,
 Parochialis ecclesia S. Blasii della Fossa, scuta sex,
 Parochialis ecclesia S. Salvatoris delle Cupelle, scuta quinque,
 Parochialis ecclesia S. Stephani in Piscinola, scuta decem,
 Parochialis ecclesia S. Andreae de Funaris, scuta quatuor,
 Parochialis ecclesia S. Mariae in Vallicella, scuta sex,

Parochialis ecclesia S. Salvatoris in Primicerio, scuta quinque,
 Parochialis ecclesia Ss. Simonis et Iudae, scuta sex,
 Parochialis ecclesia S. Nicolai in Navona, scuta septem,
 Parochialis ecclesia S. Agnetis in Navona, scuta decem,
 Parochialis ecclesia S. Blasii de Annulo, scuta quinque,
 Parochialis ecclesia S. Salvatoris de Curtibus, scuta quinque,
 Parochialis ecclesia S. Mariae in Grotta-pinta, scuta duodecim, obolos quinquaginta,
 Parochialis ecclesia S. Simeonis, scuta quinque,
 Parochialis ecclesia S. Caeciliae in Monte Iordano, scuta quatuor, obolos quinquaginta,
 Parochialis ecclesia S. Thomae in Parione, scuta quatuor, obolos quinquaginta,
 Parochialis ecclesia S. Ioannis in Ayna, scuta quatuor, obolos quinquaginta,
 Parochialis ecclesia S. Mariae in Cacaberis, scuta quatuor,
 Parochialis ecclesia S. Laurentii in Monte, scuta quatuor,
 Parochialis ecclesia S. Ioannis della Pigna, scuta quinque,
 Parochialis ecclesia S. Blasii ad Scalas Campitelli in Ara-Coeli, scuta quatuor, obolos quinquaginta,
 Parochialis ecclesia S. Salvatoris in Pedepontis, scuta quatuor,
 Parochialis ecclesia S. Benedicti alla Regola, scuta quinque,
 Parochialis ecclesia S. Sebastiani della Valle, scuta quinque,
 Parochialis ecclesia S. Mariae in Publiculis, scuta quinque,
 Parochialis ecclesia S. Martinelli, scuta septem,
 Parochialis ecclesia S. Blasii della Tinta, scuta septem,

Parochialis ecclesia S. Leonardi in Iudaea, scuta duo,
 Parochialis ecclesia S. Mariae in Campitello, scuta duo,
 Parochialis ecclesia S. Martini in Foroborrio, scuta septem,
 Parochialis ecclesia S. Mariae de Curtis, scuta quinque,
 Cappella S. Pauli in S. Maria in Campitello, scuta viginti quinque,
 Cappella S. Luciae in S. Caecilia in Montelordano, scuta tria, obolos quinquaginta unum,
 Cappella S. Andreae ad Columnam in S. Maria in Via, scuta duo, obolos vigintiquinque,
 Cappella Ss. Petri et Pauli in S. Angelo in Foropiscium, scuta duo, obolos quinquaginta,
 Cappella Ss. Laurentii et Antonii in S. Stephano del Cacco, scuta duo,
 Monasterium monialium Turris-Speculorum, scuta duo,
 Cappella in S. Maria Rotunda, scuta duo,
 Cappella Ss. Trinitatis in S. Eustachio, scuta duo,
 Cappella Ss. Patris Mutii, Coprete et Alexandri in S. Maria in Vallicella, scuta quatuor,
 Cappella S. Nicolai in S. Maria in Campitello, scuta septem, obolos quinquaginta,
 Cappella S. Ioannis Baptistae in S. Barbara, scuta duo,
 Cappella S. Nicolai in S. Maria in Viàlatà, scutum unum, obolos octuaginta,
 Cappella S. Nicolai in Monte in S. Marco, scuta quatuor,
 Cappella S. Mariae Magdalenae in S. Ioanne Lateranensi, scuta viginti quinque,
 Cappella Ss. Philippi et Iacobi in S. Laurentio in Lucina, scuta septem,
 Cappella S. Ioannis Baptistae et S. Luciae in S. Celso, scuta quatuor,
 Cappella Ss. Sergii et Bacchi in S. Hadriano, scuta quatuor,

Cappella S. Mariae Innocentii Papae VIII in S. Petro in Vaticano, scuta duodecim,
 Cappellae S. Petronillae in S. Petro in Vaticano, scuta quinque,
 Cappella S. Marci in S. Petro in Vaticano, scuta decem,
 Cappella S. Nicolai in S. Eustachio, scuta unum, obolos quinquaginta,
 Cappella S. Francisci in S. Marco, scuta unum, obolos quinquaginta,
 Cappella S. Caeciliae in S. Maria de Planctu, scuta duo, obolos viginti quinque,
 Cappella S. Ioannis in S. Laurentio in Lucina, scuta unum, obolos quinquaginta,
 Cappella S. Mariae Magdalenae in S. Angelo in Foropiscium, scutum unum, obolos quinquaginta,
 Cappella Ss. Nativitatis in S. Celso, scuta duo, obolos viginti,
 Cappella S. Annae et Conceptionis B. Mariae Virginis in S. Laurentio in Damaso, scuta duo, obolos quinquaginta,
 Cappella Ss. Crucifixi in S. Laurentio in Damaso, scuta duo,
 Cappella S. Ioannis Baptistae in S. Laurentio in Lucina, scutum unum, obolos quinquaginta,
 Cappella S. Luciae in S. Laurentio in Damaso, scuta duo,
 Cappellae S. Mariae Misidianae in S. Celso, scuta duo,
 Cappella S. Margaritae in S. Laurentio in Damaso, scuta duo,
 Ecclesia S. Ioannis in Campo, scuta decem,
 Cappella B. Virginis et S. Laurentii in S. Angelo in Foropiscium, scuta tria
 § 2. (Quoad S. Petri et S. Mariae in Viàlatà capitula in tribus solutionibus distinctis, videlicet, quoad S. Petri in qualibet Resurrectionis Dominicae pro secundâ¹ et Assumptionis beatae Mariae pro quartâ²

¹ Forsan legendum primâ pro secundâ ceterum tot errores in seqq. occurrunt ut difficile sit omnes emendationes necessarias apponere. (N. T.)

² Forsan secundâ pro quartâ legendum. (N. T.)

et in qualibet Nativitatis Dominicae festi-
vitatibus pro reliquorum septingentorum
scutorum summis ratae collectae seu ta-
xae huiusmodi ad idem capitulum S. Petri
tangentialis, et quoad capitulum S. Mariae
in Vialatâ huiusmodi in tribus aequalibus
solutionibus, nempe in eisdem festivitati-
bus, ratae impositionis collectae seu taxae
huiusmodi ipsum tangentialis, quo vero ad
monasteria, ad aliarum collegiarum ca-
pitula, et parochialium et aliarum eccle-
siarum praefatarum rectores, ac cappel-
lanos, et cappellanas superius expressas
seu alia beneficia huiusmodi pro tempore
quomodolibet obtinentes, in duabus aequa-
libus solutionibus ratae quolibet tangen-
tis, pro unâ videlicet in Domini Nostri Iesu
Christi et alterâ medietatibus ratae quem-
libet tangentialis huiusmodi in beati Ioannis
Baptistae nativitatibus festivitatem, integre
perpetuis futuris temporibus persolvenda)
imposuerit;

Seminarii ad-
ministratio et
cura commissa
vicario Urbis et
Societatis Iesu
generali, etc.

§ 3. Ipsumque seminarium sic erectum
et institutum curae¹, regimini et admini-
strationi praepositi generalis et presbyte-
rorum Societatis Iesu, et sui ac Romani
Pontificis pro tempore existentis in dictâ
Urbe vicarii in spiritualibus generalis tu-
telae, patrocinio et protectioni commi-
serit;

Deputatio
commissarii pro
exactione taxae
facta a Pio V.

§ 4. Et subinde pia memoriae Pius
Papa V, similiter praedecessor noster, ip-
sius seminarii indemnitati consulere cu-
piens, et ut facilius annuae collectae et
taxae huiusmodi eidem seminario pro tem-
pore debitae facilius exigenterentur, bonae
memoriae Iacobo, dum vivit, tituli S.
Mariae in Cosmedin presbytero cardinali
Sabello nuncupato, tunc suo in Urbe et
eius districtu in eisdem spiritualibus vi-
cario, licentiam et facultatem unam vel
plures commissarios ad exactionem colle-
ctae seu taxae huiusmodi et pecuniarum

illius occasione tunc debitarum, et in fu-
turum quandocumque debendarum, ab
illarum debitoribus, etiam episcopis et
sanctae Romanae Ecclesiae cardinalibus,
abbatibus et aliis quarumcumque ecclesia-
rum et monasteriorum praelatis, seu com-
mendatariis, aut aliis administratoribus,
necnon basilicarum, aliarumque collegia-
tarum capitulis, et aliis quibuscumque,
etiam de necessitate exprimendis, cum
facultatibus amplissimis ad id necessariis,
deputandi motu simili concesserit, prout
in diversis decretis, seu aliis scripturis de-
super confectis, plenius dicitur contineri:

§ 5. Nos, decretorum seu scripturarum
desuper confectarum huiusmodi tenores,
etiam veriores, praemissis tamen minime
contrarios, ac datam¹ praesentibus pro
plene et sufficienter expressis habentes, ac
huiusmodi seminarii manutentioni ac fe-
lici progressui in praemissis opportuna
ratione consulere volentes, motu simili,
non ad alicuius nobis desuper oblatae pe-
titionis instantiam, sed ex certâ scientiâ
ac merâ deliberatione nostris, et de apo-
stolicae potestatis plenitudine, collectam,
seu taxam, vel assignationem praefatas,
prout in praedictâ notâ continetur, apo-
stolicâ auctoritate, tenore praesentium, ap-
probamus et confirmamus, illisque per-
petuae et inviolabilis firmitatis robur adi-
cimus, omnesque et singulos tam iuris
quam facti defectus, si qui forsan desuper
quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 6. Decernentes, omnium et singulo-
rum monasteriorum abbates, seu com-
mendatarios, aut alios administratores,
necnon basilicarum praedictarum alia-
rumque ecclesiarum capitula, ac singulas
ecclesias ac cappellanas praefatas nunc
et pro tempore quomodolibet in titulum,
commendam, aut aliâs obtinentes, quavis
etiam episcopali vel cardinalitiâ aut aliâ

Confirma-
tio rerum om-
nium praedicta-
rum ab Urbano
Papae VIII.

Praedicti om-
nes ad solutio-
nem taxae te-
nentur.

¹ Perperam edit. Main. legit *Curiae* (R. T.).

¹ Potius legendum *datas* vel *data* (R. T.).

quavis auctoritate et dignitate praeful-
gentes;

Pro unitis
etiam, suppress-
is, incorpora-
tis, etc. solven-
dum.

§ 7. Necnon ecclesiarum, seu mensa-
rum capitularium, aut aliorum locorum
piorum quibus forsitan aliqua ex monas-
terjiis, ecclesiis, cappellaniis, seu aliis be-
neficiis praefatis, etiam praeviâ illorum
perpetuâ suppressione et extinctione, con-
cessa, aut etiam unita, annexa et incorpo-
rata, vel etiam eorumdem monasteriorum
et mensarum capitularium fructus, in toto
vel in parte, etiam per viam dismembra-
tionis, seu aliâs, apostolicâ vel aliâ can-
onicâ auctoritate applicati et appropriati
fuerunt, capitula, rectores, seu admini-
stratores nunc et pro tempore existentes,
ad integram solutionem taxae seu colle-
ctae huiusmodi, pro ratâ eorumdem fru-
ctuum illis, ut praefertur, unitorum et
incorporatorum seu aliâs applicatorum et
appropriatorum, a die qua singulae unio-
nes, annexiones et incorporationes, aliâ-
que applicationes suum sortitae fuerunt
effectum, et aliâs iuxta formam notae im-
positionis taxae seu collectae huiusmodi,
eiusdem seminarii rectori, seu illius agen-
tibus, vel ministris, debitis et consuetis
locis et temporibus faciendam efficaciter
teneri, ac omnino obligatos esse et fore;

Facultates vi-
carii circa exa-
ctionem soluti-
onum.

§ 8. Ac eos, eorumque singulos, a prae-
fatae Urbis vicario, seu seminarii rectore,
vel aliis ministris praefatis a vicario hu-
iusmodi deputatis, omnibus et singulis
iuris et facti remediis necessariis et oppor-
tunis, manu regiâ, ac sine figurâ et stre-
pitu iudicii, etiam per fructuum huiusmodi
sequestrationem, appellatione postpositâ,
cogi et compelli posse, sic, etc.

Clausula sub-
iacta.

§ 9. Sicque¹, et non aliâs, per quoscum-
que iudices, etc., etiam causarum palatii
apostolici auditores, ac sanctae Romanae

¹ Habeas specimen, benigne lector, negligen-
tiae incredibilis qua aliquando peracta fuit edit.
Main. Heic ibidem legitur *sic, etc.* in fine § prae-
ced., et deinde § 9 *Quae* (R. T.).

Ecclesiae cardinales, etiam de latere le-
gatos et Sedis Apostolicae nuncios, sub-
latâ, etc., iudicari et definiri debere, irri-
tumque, etc., attentari, etc.

§ 10. Quocirca dilecto filio moderno et
pro tempore existenti nostro et Romani
Pontificis etiam pro tempore existentis in
Urbe eiusque districtu vicario in spiri-
tualibus generali per apostolica scripta
mandamus, quatenus ipse, si et postquam
praesentes sibi praesentatae fuerint, per
se, vel per alium, seu alios, easdem prae-
sentes, et in eisdem contenta quaecumque,
quandocumque, ubi et quando opus fue-
rit, ac quoties pro parte rectoris eiusdem
seminarii pro tempore existentis fuerit
requisitus, solemniter publicans, eisque
ac eorum singulis in praemissis efficacis
defensionis praesidio assistens, faciat au-
toritate nostrâ praesentes et in eis con-
tenta quaecumque per eos ad quos spectat
et pro tempore spectabit firmiter obser-
vari, et per singulorum monasteriorum
praefatorum abbates, seu perpetuos com-
mendatarios, aut alios superiores, ac ec-
clesiarum capitula, rectores, et cappellanas
praefatas pro tempore quomodolibet obti-
nentes, quavis auctoritate vel dignitate
etiam cardinalitiâ fulgentes, omnes et sin-
gulas pecuniarum praestationes praedictas,
aut illarum ratas pro tempore debitas,
manu regiâ, et sub censuris et poenis sibi
benevisis, integre persolvi, necnon eiusdem
seminarii rectorem pro tempore existen-
tem, eiusdem seminarii alumnos, ceteras-
que illius personas praesentibus pacifice
frui et gaudere;

§ 11. Non permittens¹ ipsos, vel eorum
quempiam, desuper per quoscumque, con-
tra earundem praesentium formam et teno-
res, indebite molestari, perturbari vel in-
quietari; contradictores appellatione post-
positâ compescendo, ac in legitimis super

¹ Male edit. Main. legit *Non permittentes*, nam
de vicario generali sermo est (R. T.).

Decretum ir-
ritans.

S. h. censuris
et poenis.

his habendis processibus censuras et poenas ipsas, etiam iteratis vicibus, servatâ formâ Concilii Tridentini, aggravando, invocato ad hoc, si opus fuerit, brachii secularis auxilio.

Derogatio contrarium.

§ 12. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis apostolicis, necnon in synodalibus, provincialibusque et universalibus conciliis editis, specialibus vel generalibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon singulorum monasteriorum, ac singularum ecclesiarum praefatarum, etiam iuramento etc. roboratis, statutis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis illorumque abbatibus, commendatariis, capitulis et canonicis, aliisque superioribus et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et irritantibus vel aliis decretis, in genere vel in specie, aut aliâs quomodolibet concessis; quibus omnibus, etiam si de illis, etc., eorum tenores, etc., latissime hac vice duntaxat specialiter et expresse motu pari derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; cum clausulis opportunis;

Fiat, Motu proprio M.

Papae subscriptor.
Clausulae facultativae

§ 13. Et cum absolute a censuris ad effectum, etc.; et quod singularum litterarum, seu decretorum, aliarumve scripturarum praedecessorum praedictorum tenores, praemissis tamen minime contrarii, habeantur pro expressis, vel in toto vel in parte exprimi possint, et de perpetuis approbatione, confirmatione, roboris adiectione, defectuum suppletionem, decreto, derogatione, aliisque praemissis latissime extendendis;

Sola signaturâ sufficiat.

§ 14. Et quod pro praemissorum omnium et singulorum etiam denominatione, qualibet nuncupatione, invocatione annexorum, aliorumque necessariorum maior et verior specificatio et expressio fieri possit in litteris, seu, si videbitur, sola praesentium signatura sufficiat, et ubique fidem faciat in iudicio et extra, regulâ quacumque contrariâ non obstante;

sentium signatura sufficiat, et ubique fidem faciat in iudicio et extra, regulâ quacumque contrariâ non obstante;

§ 15. Cum decreto, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu ipsius vicarii subscriptis, et sigillo eiusdem vicarii vel personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique in iudicio et extra illud fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae;

Fides adhibeatur transumptis.

§ 16. Et cum alio decreto, quod quaecumque ecclesiae tam seculares quam cuiusvis Ordinis regulares, aut capitula, conventus vel collegia, quibus aliqua ex beneficiis sive ecclesiis in praefatâ taxâ comprehensis, praeviâ eorum suppressione, unita, seu eorum fructus, etc., etiam pro erectione canonicatum et praebendarum vel novorum titulorum beneficiorum seu assignatione quotidianarum distributionum, applicati fuerunt, vel imposterum uniri vel applicari contigerit, ad taxae contributionem et solutionem seminario huiusmodi faciendam teneantur, et ad id per vicarium praefatum omnibus iuris et facti remediis cogi et compelli possint ed debeant.

Regulares et alii obtinentes huiusmodi beneficia unita, ad taxam illorum teneantur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, vi kalendas septembris MDCXXIX, anno VII.

Fiat M.

Dat. die 26 augusti 1629, pontif. anno VII.

CCCXLIV.

Suppressio monasterii S. Salvatoris maioris et prioratum ab eo dependentium.

Urbanus Episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Singulari diligentia et exactissimâ curâ, qua super gregem nobis a Domino com-

Prooemium.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

missum assiduos nos invigilare convenit, salis comperimus, quantum ex monasteriis aliisque regularibus locis pie institutis et recte administratis in Ecclesiâ Dei splendoris atque utilitatis oriatur, quantum quoque regularis disciplinae relaxatio perfectioni evangelicae, quam Christus Dominus noster a suis ministris et domestico quasi eius obsequio adscriptis exacte requirit, adversetur, atque charitatis fervorem extenuet, virtutisque robur ac studium adimat; perindeque restitutioni pristinae disciplinae regularis, quando collapsa est, solertius atque vigilantius intendimus: sed ubi pertinacia durius perseverat, et regularis vita inaniter et otenus tantum iactatur, substantialiter autem non satis observatur, certaue in melius reformationis spes iam nulla aut modica expectatur, pro potestate nobis a Domino traditâ, regulares ipsos a monasteriis et locis, ubi segnius atque ignavius otiosi torpescunt, merito removemus, novos operarios in agrum Domini destinamus, ac postremo, pro pastoralis officii nostri sollicitudine, ad hoc ut adolescentium (quorum proba in doles et voluntas semper afficiat eos ecclesiasticis ministeriis sedulo perpetuo inservituros) recte instituatur aetas, et a teneris annis ad pietatem et religionem informetur, attentius providemus, aliâsque desuper disponimus et ordinamus, prout, rerum, personarum et temporum qualitatibus debite pensatis, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Paulus V Alexandro Montalto committit reformationem monasterii sancti Salvatoris Maioris.

§ 1. Sane, cum aliâs bonae memoriae Alexander episcopus Albanensis sanctae Romanae Ecclesiae cardinalis Montaltus nuncupatus felicitis recordationis Paulo Papae V praedecessori nostro exposuisset, quod regularis disciplinae observantia in

1 Edit. Main. legit ad (R. T.).

2 Forsan legendum proindeque (R. T.).

3 Verbum afficiat non aptum videtur; puto legendum *spem afferat loco semper afficiat* (R. T.).

monasterio S. Salvatoris Maioris nuncupati Ordinis sancti Benedicti, monasterio B. Mariae Farfensis eiusdem Ordinis nullius dioecesis in districtu Urbis perpetuo canonice unito (quae praefatus Alexander episcopus et cardinalis in commendam, ad sui vitam, ex concessione et dispensatione apostolicâ tunc obtinere asseruit), necnon S. Victoriae eiusdem S. Victoriae, et S. Petri de Farcis, ac eiusdem B. Mariae, aliâs S. Laurentii de Rotellis, section S. Angeli de Montelparo, et eiusdem S. Mariae Cillanae de Monte, novem locorum seu oppidorum, similiter nullius, seu Firmanae ac Montisalti respective dioecesium, prioratibus conventualibus eiusdem Ordinis, a primodicto monasterio dependentibus, iam dudum collapsa erat, idem Paulus praedecessor praedicto Alexandro episcopo et cardinali dilectos filios monachos primodicti monasterii ac prioratum huiusmodi vulgo *Berrettanti* a Bireti de Laonensi nuncupatos, vitam laxiorem et liberiorem ac a statu monachali admodum alienam tunc agentes, reformandi licentiam et facultatem concessit, eidemque Alexandro episcopo et cardinali, ut eisdem monachis, qui reformationem huiusmodi amplecti recusarent, postquam illis ex eorumdem prioratum redditibus de congruâ sustentatione providisset, in propriis domibus, habitu tamen regulari secreto retento, sub Ordinarii loci obedientia degendi etiam licentiam concedere posset, indulsit.

§ 2. Et subinde (per dictum Paulum praedecessorem accepto, quod nonnulli ex praedictis monachis reformationem ipsam subire nolentes, datâ eis in vim praedicti indulti extra monasterium S. Salvatoris et prioratus huiusmodi commorandi licentiâ, in domos suas, seu in seculum

Ad deinde Commendatorem Cas. Sancti Mart.

1 Vix aut ne vix quidem in praemissis novem loca numerare valeo (R. T.).

2 Edit. Main. legit dioecesis (R. T.).